

CERVELLÓ
PRIMAVERA 2021
NÚMERO 29

SARULLÓ

LA NOSTRA GENT
Una nena entre 20 milions

CARRERS DE CERVELLÓ
Joan Torruella Urpina

PSICOLOGIA I AUTOCONEIXAMENT
Psicologia i COVID

L'ART DE LA LLUM
Els nostres fotògrafs s'exposen

10 anys
al servei de la cultura

CONSELL EDITORIAL

PRESIDENT DE SEGLE NOU
Jaume Pons i Domènech

HA COORDINAT AQUEST NÚMERO
Carles Checa i Granja

REVISIÓ LINGÜÍSTICA
Jordi Faulí i Oller

DISSENY I MAQUETACIÓ
Jaume Pons i Domènech

HAN COL·LABORAT EN AQUEST NÚMERO

NATÀLIA ALARCÓN

MARY CARMEN ÁLVAREZ

CARLES CHECA

ROC CHECA

SALVADOR DURAN

FERMÍN FERNÁNDEZ

SARA GENOVART

JOAN CARLES GIL

NÚRIA GOU

ANTONI MONFORTE

GEMMA NOGUEROLES

ADRIÀ PASQUAL

M. DOLORS ROIG

M. MONTSERRAT ROIG

TRINI SOLÉ

FOTO PORTADA:
Fermín Fernández

EDITA:
SEGLE NOU
Santa Anna, 1 l'Ateneu
08758 Cervelló
artipons@gmail.com

IMPRIMEIX:
ARCO
cardedeu@graficasarco.es
Carretera Dorrius, 48
08440 Cardedeu

SAULÓ núm 29 (X any) Primavera 2021
S'autoritza la reproducció de treballs d'aquesta publicació sempre que se'n esmenti la procedència.

© dels textos i les il·lustracions:
els autors corresponents.

Tiratge: 250 exemplars.

La revista SAULÓ i Segle Nou no es fan necessàriament responsables de totes les opinions expressades pels seus col·laboradors.

DISTRIBUCIÓ GRATUÏTA
Diposit Legal B-23.175-2011

Per Jaume Pons i Domènech

Amb el present número, Sauló celebra el desè aniversari. Era per la primavera del 2011 quan el primer número de Sauló sortia de la impremta, per servir a la cultura, per fer memòria de les nostres seculars tradicions, i per preservar les fonts de les nostres arrels de poble. Deu anys escrits de la nostra història cultural més recent, en què un gran nombre de persones que en un moment o altre s'han sentit identificades amb l'aportació que Sauló feia a la comunitat, s'hi han posat de valent, aportant-hi el seu esforç i il·lusió i han sabut plasmar sobre el modest paper d'una revista de poble els seus coneixements deixant-n'hi constància escrita. Sense elles no hauria estat possible.

Com en tota empresa de dilatada trajectòria, hem tingut moments àlgids, d'eufòria, moments difícils, moments en els quals la voluntat et juga males passades i ets a un pas d'engegar-ho tot a norris. L'empenta dels més valents ens ha salvat d'un més que possible naufragi en una mar d'apatia i deserció. Però estem aquí, fermes i decidits, amb vent de popa i tot el drap desplegat. I mirant a proa vers nous horitzons, fem memòria i rendim homenatge a tota la llarga llista de tripulants que en el decurs d'aquests deu anys han signat les pàgines del nostre vaixell: Sauló.

Hi ha hagut participacions regulars que des del primer número han estat fidels i incondicionals, d'altres que per raons professionals o de manca de temps no han estat tan regulars com ens hauria agradat; altres han abandonat el vaixell, raons del tot comprensibles, o no tant. Tothom qui ha participat de la redacció de Sauló hi ha pogut dir la seva sense cap mena d'exclusió ni de prevenció apriorística. Som lliures d'opinió i ho serem sempre. Actual-

ment, tenim la sort de comptar amb un gran nombre de nous col·laboradors; cadascun d'ells aporta una experiència professional d'una excel·lent qualitat, que fa possible una publicació més dinàmica i amena.

Les noves tecnologies i maneres de comunicar, molt més econòmiques i àgils, com són les publicacions digitals, no poden substituir el plaer de fullejar un llibre, un diari, una revista i flairar l'olor de la tinta, tan característica de les publicacions impreses acabades de sortir de les màquines, ni el suau remoreig del fregadís del paper en passar les pàgines. No, això no ho pot substituir, de moment, cap terminal digital. Tanmateix, fidels als criteris fundacionals, amb l'evolució pròpia del temps, hem explorat fórmules més àgils de comunicació com és la presència a les xarxes de comunicació virtual. Ara (aviat) podrem llegir Sauló en format PDF, simplement navegant per la pàgina web de Segle Nou (<http://www.seglenou.cat>).

Sauló ha volgut i vol ser una publicació feta pel poble des del poble, amb vocació d'apropament a tothom, en la qual tothom se senti vinculat i pugui esdevenir-n'hi partícip.

Vull agrair de tot cor a totes i a tots els qui en algun moment d'aquests deu anys, han dedicat una part del seu temps a poder fer-ho possible i a totes i a tots els fidels lectors, socis o no de Segle Nou, que ens han encoratjat per seguir endavant malgrat les dificultats. Dependrà de la vostra voluntat que puguem celebrar deu anys més.

Permeteu-me que des d'aquestes ratlles us convidi a ajudar-nos a bufar les deu espelmes d'aquest gran pastís, alhora que demanem un desig de pau i fraternitat, i alçant les copes fem un brindis per la cultura.

Cal que neixin flors a cada instant

Perquè el món i els cors estan àvids de primaveres on la bellesa regalimi suaument pels nostres sentiments.

Sempre fa vertigen acaronar un full en blanc on poder xiuxiuejar lletres màgiques després de fer un xerric de tendresa i passió del càntir de la història i el coneixement...

M'imagino així el naixement d'aquesta publicació. Atenta i entusiasta per l'art, la creació i la preservació de rimes, pedres i melodies... Sí, m'imagino com va néixer, amb el deler de sembrar llavors al jardí de la cultura, el patrimoni i la tradició.

Mags de les formes i els colors, arqueòlegs de l'expressió artística, poetes del ritme i el compàs, escultors de la imatge i el somni, artesans de delicioses lectures... creant un trencadís sobre el sauló que us fa orgullosos "potes roges". Els que enceneu la flama de la inspiració i feu despertar el ferro amb retalls de memòries, de relats, de rimes, de natura...

Paraules de música que omplen el paladar. Delicioses. Paraules de Sauló. Boniques. Fermes. Aspres. Paraules que amanyaguen de moixaines vermelles les nostres ànimes.

Hem de seguir regant amb la nostra lectura i el nostre caliu aquest jardí que heu creat. I encoratjar-vos a continuar sembrant pàgines... perquè d'aquestes paraules naixerà, sens dubte, més afany per la cultura, més anhel pel coneixement i més ànsia per l'art.

Sauló, sempre imprescindible... per moltíssims anys.

José Ignacio Aparicio
L'alcalde

SEGLE NOU, 30 anys cercant la cultura.

L'any 1991 un grup de cervellonencs portats pels sentiments, l'estima i l'entusiasme vers el patrimoni històric-artístic del nostre poble, és a dir, el castell i l'església romànica de Santa Maria de Cervelló, vàrem creure, doncs, la necessitat de crear una associació que aglutinés persones amb similars interessos. Des d'un principi convenírem que ens havíem de dotar d'uns estatuts legals que definissin el que volíem fer com a grup, concretant la missió de dedicar-nos a la promoció i la restauració dels béns històrics i a la promoció de la cultura. La proposta s'acceptà per majoria, i així va néixer SEGLE NOU (*Grup d'estudis i protecció del patrimoni cultural*). Han passat tres dècades des de les primeres i il·lusionades reunions per conformar el que ara és la nostra associació. Amb encerts i errors, segur, com totes les accions humanes, això sí, fetes amb bona voluntat i honestat.

SEGLE NOU ha evidenciat que amb el temps, l'esforç i la continuïtat, ha dut a terme el que es proposà: la recuperació del castell i de l'església romànica de Santa Maria, amb aportacions econòmiques dels socis i convilatans, així com de les institucions.

Una tasca molt important que ha dut a terme l'associació és la de la promoció cultural, amb exposicions d'art, ajudes per a l'edició de llibres, emissions de ràdio, cicles de concerts, especialment els articles publicats i les conferències i audiomusicals presentades pel Dr. Pere Larrosa, que tant ens han delectat. Però ens faltava un mitjà que no havíem conreat fins aleshores, un mitjà propi de difusió del qual ja feia temps que se'n parlava, però per diverses raons havia quedat deturat. Fa deu anys a l'Assemblea General de socis, la junta proposà editar una revista cultural que incorporés la història de Cervelló, el seu entorn i les seves

activitats culturals. Immediatament sortiren veus que s'hi interessaven. Vull destacar la del Sr. Jaume Pons i Domènech (avui president de Segle Nou), que es comprometé a dissenyar la maqueta de la revista. En presentar-la, no només aportà el disseny, sinó també el nom de la capçalera, és a dir: SAULÓ, que va ser acceptat per unanimitat.

Finalment permeteu-me expressar el meu goig pel desè aniversari de la revista SAULÓ, segurament la més longeva de les publicades a Cervelló, amb tot l'agraïment a cada un dels esforçats redactors i en especial al Sr. Jaume Pons que condueix amb mà ferma la nostra publicació.

Continueu per molts anys omplint aquestes pàgines plenes d'història i de cultura.

Josep M. Raventós i Broch
Expresident de Segle Nou

Història del teatre a Cervelló

2a part Capítol 7

Per Antoni Monforte

El dia 1 de febrer del 1918, en el grup de teatre de l'Ateneu tingué lloc el debut com a actor del secretari de l'Ajuntament Emili Serra Mac en la comèdia dramàtica en tres actes d'en Josep Got i Anguera *Incapacitat*, en la qual feia un dels papers protagonistes.

Repartiment:

Don Vicenç.....**Salvador Muntaner**

Don Ferran.....**Emili Serra**

Don Joan.....**Francesc Julià**

Don Carles Viola.....**Josep Riba**

Don Pere.....**Anton Seijo**

Don Narcís.....**Francesc Seijo**

Nofre.....**Esteve Alemany**

Jaumet.....**Àngel Fló**

Macari.....**Fidel Giberga**

Esteve.....**Anton Albertí**

Un escriptor.....**Josep Castells**

Acaba la vetllada el sàinet en un acte *La màgia negra*.

Repartiment:

Putifet.....**Francesc Seijo**

Rodrigo.....**Josep Riba**

Cañellas.....**Anton Albertí**

Calderón.....**Josep Castells**

Don Pepito.....**Àngel Fló**

Don Dalmau.....**Esteve Alemany**

Perruca.....**Fidel Gibega**

Inspector.....**Àngel Seijo**

La representació començava a les 16h en punt de la tarda, i el preu de l'entrada era de 35 cèntims de pesseta, la general, i 20 cèntims, els infants i socis.

El 24 de març de 1918, per la funció de Quaresma, i amb les actrius convidades Anita Viure i Carme Llorens, representaren el drama en quatre actes d'en Francesc Xavier Godó *Ànimes perdudes*. La direcció, com sempre,

a càrrec d'en Salvador Muntaner, i el **repartiment fou el següent:**

Nàtalia.....**Anita Viure**

Aurora.....**Carme Llorens**

Alfons.....**Emili Serra**

Albert.....**Salvador Muntaner**

Don Gustavo.....**Francesc Seijo**

Robert.....**Josep Riba**

Paco.....**Àngel Fló**

Acabava la vetllada amb el sàinet d'en Santiago Rusiñol *A ca l'antiquari*.

Repartiment:

Senyora Dioníssia.....**Anita Viure**

Clareta.....**Carme Llorens**

Senyor Sebastià.....**Francesc Julià**

Isidre.....**Esteve Alemany**

Senyor Pedrol.....**Àngel Fló**

Senyor Rifà.....**Josep Riba**

Senyor Muntaner...**Salvador Muntaner**

Senyor Palau.....**Emili Serra**

Senyor Baró.....**Anton Seijo**

En la primera obra, Emili Serra va destacar com un gran actor dramàtic, i en la segona, va demostrar la seva vessant més còmica. I això, en una mateixa vetllada.

Cal destacar que en aquest sàinet de Santiago Rusiñol, el personatge de Senyor Muntaner se'l va adjudicar el mateix director del grup, perquè es deia igual que ell.

Per la Festa Major, el dia 3 d'agost de 1918, hi va haver una funció teatral extraordinària, amb les aplaudides primeres actrius convidades Anita Mestres, Antònia Fornés i Adriana Alavedra i amb la col·laboració de l'orquestra "La Moderna Artística" dirigida per Santiago Torrents. Es va confeccionar el següent programa:

1r. El preludi de *Las golondrinas* a càrrec de l'esmentada orquestra.

2n. La comèdia dramàtica en tres actes de Santiago Rusiñol *Ocells de pas*.

En repartiment:

Lina.....Anita Mestres

Cecília.....Antònia Fornés

Leonor.....Adriana Alavedra

Puch.....Salvador Muntaner

Robert.....Francesc Julià

Antonet.....Esteve Alemany

Boby.....Francesc Seijo

L'Atleta.....Fidel Gibega

El Baró.....Anton Seijo

Regisseur.....Angel Fló

Ric vestuari, luxosa presentació escènica i estrena de noves decoracions.

Per fi de festa, es va representar la comèdia lírica amb lletra de Santiago Rusiñol i música d'Enric Morera *L'alegria que passa* amb el següent repartiment:

Zaira.....Anita Mestres

Agneta.....Atònia Fornés

Tuietes.....Adriana Alavedra

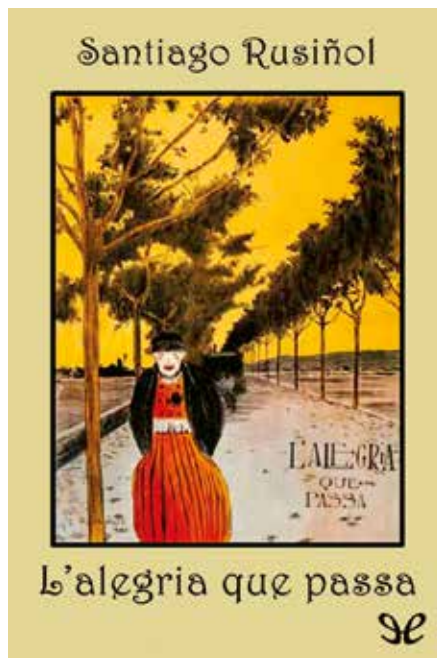
Clown.....Emili Serra

Cop de Puny.....Francesc Julià

L'Alcalde **Anton Seijo**

Tòfol.....Francesc Seijo

Joanet.....Josep Riba

Col·laborava en aquesta obra la Coral Diana, dirigida per Emili Serra. La direcció escènica, a càrrec de Salvador Muntaner, i la direcció musical, el director de l'esmentada orquestra Santiago Torrents.

En aquesta obra hi va haver l'anècdota següent. El pare de l'actor Josep Riba en aquells anys era l'alcalde de Cervelló, i el seu fill en aquesta obra feia de Joanet, fill de l'alcalde. Un personatge en escena diu: "ara arriba el fill de l'alcalde" i apareix en escena en Josep Riba. Una veïna del poble va fer el comentari següent: "ja sabem que és el fill de l'alcalde, no sé perquè les han de dir aquestes coses!". Aquestes paraules, dites en veu alta, varen fer riure tot el públic.

El personatge

Els Seijo

A finals del segle XIX es van declarar unes vagues en els forns de vidre de

Cervelló. Els empresaris, enlloc de solucionar el problema, van anar a buscar gent de fora de Catalunya per tal de seguir la producció. Per aquest motiu, arribaren a Cervelló unes famílies que venien del nord d'Espanya per ocupar els llocs dels treballadors vaguesistes. Una d'aquestes famílies fou la composta per Domingo Terceño Gutiérrez i la seva dona, Florentina Seijo Mori, amb la seva filla Glòria, de només 5 mesos, juntament amb la mare, Enrica Mori, i tots els fills d'aquesta: Blas, José, Francisco, Teresa i Antonio. Tots venien de Reinosa, Santander. El pare, Francisco Seijo, ja mort, era originari d'un poble de La Corunya; i la mare, Enrica Mori, d'Astúries.

El matrimoni format per Domingo Terceño i Florentina Seijo, coneguda com a Flora, van tenir aquí a Cervelló els seus altres fills: Nicolás, Justo (que moriria als 3 anys), Teresa, Serafina, Genoveva, Antonio i Blanca (que moriria als 4 mesos).

A nosaltres, ens interessen el Francisco i l'Antonio Seijo, germans de la Florentina, que ràpidament varen aprendre el català i són els que feien teatre.

Francisco Seijo debuta en el grup de teatre de l'Ateneu el 1902, als 14 anys, amb l'obra *Un cas com un cabàs*. Al cap de cinc anys, hi torna amb un sàinet. Però el 1903 s'incorporarà definitivament al grup ja que la marxa dels actors Tomàs Sospedra a la Colònia Güell, els germans Flo al Brasil i els Pañella a Corbera havien deixat el grup teatral bastant coix de personal. El seu germà petit, Antonio, també s'hi va incorporar. Per la Festa Major de 1914 varen actuar tots dos germans.

El 6 de gener de 1914, Francisco es casa amb Serafina Casanellas. El 26 d'octubre del mateix any neix la seva filla Enriqueta, que també farà teatre a Cervelló a partir de 1930. Després, naixerien el Francisco (1916), la Rosita (1919) i la Neus (1926).

El 16 de desembre de 1917 l'Antonio es casa amb Maria Llonch, de Premià

Primera fila: El Poleiu,(nen?), Pepeta Prats, (?), Juanita Casals, Enriqueta Seijo, Pepa Ferràndiz, Ricard Riba,(nen?).

Segona fila: Josep Castillo, Amadeu Joan, (?), Jaume Serra, Lluís Guasch, Paco Font, Juanito Miralles,(?), (?), Enric Bernet, Jaume Camarasa.

Orquestra: Artemio Eche, Vicenç Nicolau, Joan Ros, Casimiro Tutusaus, (?), (?) Emili Serra, director de la banda Mak Jazz.

de Dalt però resident a Cervelló. El matrimoni va durar pocs anys, ja que la Maria va abandonar l'Antonio per marxar de Cervelló amb un farmacèutic de Vallirana. L'Antonio, al sentir-se abandonat, se'n va a viure amb la seva germana Flora, al número 22 del carrer Joaquim Mensa. Ell vivia al número 7 del carrer Major. Aficionat a la cacera, la practicava sovint amb el Pau Major de can Romagosa; s'enfilaven cap al Mas de les Fonts i passaven cap a Begues abans de parar en una masia on hi vivia una noia que tenia un fill de soltera. L'atracció va ser mútua: ell, sentint-se abandonat, i ella, abandonada pel xicot que la va deixar embarassada. No es varen casar mai perquè la Maria sempre es va negar a concedir-li el divorci.

Els dos van començar una nova vida quan el 1929 varen marxar a Cornellà. L'Antonio sempre va fer de pare del petit Josep, que així es deia el fill de la Teresa, la noia de Begues. A Cornellà varen néixer els fills de l'Antonio, el Joan el 1932 i l'Enric el 1938. L'Antonio ja tenia 40 i 46 anys respec-

tivament. El Joan, després de moltes activitats culturals, es va dedicar a la política. Primer va ser regidor de l'ajuntament i, més endavant, alcalde. Va ser l'últim alcalde franquista de Cornellà. L'Antonio, el pare, va morir a Cornellà el 1961 als 68 anys. L'Enric, va morir el 2020 als 82 anys. El Joan, encara viu.

A la dècada de 1920, molts treballadors del vidre es varen desplaçar a Cornellà. Hi anaven amb un autocar que va posar la mateixa empresa, però, de mica en mica, s'hi varen anar quedant a viure. A Cornellà, el sistema de treballar era diferent, més modern, amb maquinària nova; a cal Mensa va anar quedant antiquada, ja que no es va fer una inversió per millorar la producció. A Cornellà els sous eren una mica millors.

Al marxar el director del grup de teatre a Cornellà el 1928, Francisco Seijo agafa la direcció del grup i es queda a Cervelló fins el 1935. La seva filla Enriqueta farà teatre al Centre Català Republicà fins que tota la família

marxa a Cornellà. A Cervelló, vivien al número 1 del carrer Major, casa avui desapareguda, al costat del torrent Fondo, i que nosaltres hem conegut com a cal Tino.

Enriqueta Seijo tenia molt bona veu. Sempre cantava en els finals de les vetllades teatrals com a fi de festa. El 1935 varen representar una revista juntament amb l'orquestra Mak Jazz. A la fotografia d'aquesta mateixa pàgina, l'Enriqueta és la segona començant per la dreta. No es va casar mai. Va tenir un promès, que ella estimava molt, i que sempre li donava excuses per casar-se fins que un dia varen descobrir que era casat. Del disgust, mai més va voler saber res dels homes. Va morir soltera, a Cornellà, el 1999 als 85 anys.

Acabada la Guerra Civil, la Rosita Seijo s'incorporarà al grup de teatre de Cornellà. Tinc entès que era una gran actriu còmica. Va morir a Cornellà l'any 2010 als 91 anys. El pare, Francisco Seijo, va morir a Cornellà el 1953 als 65 anys.

Agraïments:

Arxiu Parroquial de Cervelló

Arxiu Parroquial de Cornellà

Joan Seijo Viñas

Maria Rosa Ros Terceño

**JOAQUIM
PASCUAL
ARMENGOL**

Avda. Joaquim Mensa, 80
08758 CERVELLÓ
Tel. 630 536 707
quimpasqual@yahoo.com

Primera dècada del Sauló

Per Roc Checa

Les coses han canviat molt des que es va publicar el primer número de la revista Sauló.

Fa 10 anys, el cinema català destacava en la indústria internacional, encapçalat per *Pa negre*, dirigida per Agustí Villaronga, que arrasava als Premis Gaudí i als Goya emportant-se 13 i 9 premis respectivament.

El Discurs del rei triomfava als Òscar amb la història de superació d'un rei britànic tartamut que enamora a l'acadèmia de Hollywood. Sense deixar la monarquia de banda, també s'estrenava *Joc de trons*, una sèrie sobre dracs, caminants blancs i paisatges impressionants (que més endavant es van convertir en destins turístics) que va regnar durant 8 anys al panorama televisiu. Enguany no parlaré del panorama monàrquic, perquè no vull que ens censurin la revista, només diré que *The Crown* és una bona sèrie i que hi ha molt bones cançons de hip-hop.

I què dir del Coronavirus? En el 2011 si ens haguessin dit aquesta paraula hauríem pensat que era una malaltia reial o una Coronita en mal estat. Com ha canviat aquest maleit virus el món de la cultura!

Però no vull parlar de desgràcies en l'aniversari del Sauló. Escriure en aquesta revista ha suposat per a mi un orgull i un repte. Un orgull per formar part d'aquesta família de referència cultural del poble i un repte per

poder aportar un nou punt de vista del panorama audiovisual als lectors de Sauló.

El 2011, si els habitants de Cervelló volíem assistir a un festival de cinema el que ens quedava més a prop era el Festival de Cinema de Terror de Molins de Rei o el Festival de Cinema Fantàstic de Sitges.

Enguany celebrem la 4a edició del Festival de Cinema Natura de Cervelló, del 27 al 30 de maig. Un festival, com bé sabeu, destinat a conscienciar sobre el medi ambient i a promoure la sostenibilitat. Aquest any el tema central del festival és la defensa de la massa forestal, la gestió dels boscos, la desforestació...

Com a novetat en aquesta edició hi haurà, dins dels Curtmetratges Internacionals, dues categories: Ficció/Documental i Animació. S'hi han inscrit curts d'arreu del món: Argentina, Mèxic, França, Dinamarca, Xile, Brasil, Portugal, Bolívia, etc. En aquesta edició s'ha batut el rècord d'inscripcions i projectarem molts curts interessants i centrats en la desforestació.

Estem molt agraïts amb la implicació de l'Institut de Cervelló, que aquest any col·labora amb el Festival oferint als alumnes de 4rt d'ESO un curs de mòbil films a càrrec de professionals del cinema com el director Pol Turrens, el realitzador Ferran Molinas o el creatiu Carles Checa. Un curs que permetrà que realitzin vídeos d'alta qualitat utilitzant exclusivament el seu smart phone, i així poder participar en el concurs de Mòbil Films del nostre festival.

En aquesta edició projectarem una pel·lícula d'animació i un documental. *Tortuga vermella* coproduïda per Studio Ghibli i Wild Bunch, una meravellosa i espectacular història que té com a protagonistes un naufrag i una tortuga gegant. *Tortuga vermella* també és una picada d'ullet a la passada edició, a CRAMC i a l'esforç de tots per poder celebrar el festival en temps pandèmics.

El documental triat ha estat *The biggest little farm* que explica la història del director de documentals John Chester i la seva dona Molly Chester,

una xef professional, que deixen els seus treballs en la ciutat i es muden a un camp al nord de Los Angeles a cultivar una granja. Un documental gratificant sobre els humans i la natura.

Mai no ha estat fàcil dedicar-se a la cultura. Fa 10 anys ja era difícil, però avui ja és una odissea. Per això vull desitjar-li les felicitats més sinceres al Sauló. Amb això em refereixo que aquesta revista no es mereix un "Fel·liç aniversari" escrit en un grup de WhatsApp, ni tampoc d'una postal comprada a última hora. Aquests 10 anys no són un aniversari, aquests 10 anys són una lluita.

Fotograma de la pel·lícula *El discurs del Rei*
Helena Bonham Carter, Colin Firth i Geoffrey Rush

PROJECTE SOLIDARI DRAC ARTCAI

En l'anterior número de Sauló, vaig fer referència al gran projecte 5 estrelles del Drac Artcai:

El Solidari + El Cultural + El Social + L'Esportiu + L'Artístic.

Avui parlaré de l'Esportiu, i concretament dels Escacs .

Els Escacs està considerat un esport mental, fins i tot hi ha qui ho eleva a la categoria d'art i ciència.

Despertar la curiositat pels escacs en els nens i nenes és tasca de tots, perquè els beneficia en l'àmbit educatiu i personal.

Projecte esportiu

Per Trini Solé

Escacs Solidari

La Federació Catalana d'Escacs, el Consell Esportiu del Tarragonès i escoles col·laboren amb els torneigs d'escacs **Solidari Drac Artcai**, amb premis, regals, i més contes per als nens malalts hospitalitzats .

El Drac Artcai també juga a escacs

Entrant pel Google cliqueu :

"Els Escacs cançó didàctica", i tothom, nens i nenes, podran iniciar-se a jugar escacs amb el coneixement del tauler, les seves peces i moviments, etc...

Un infant pot ser petit com un peó image.png , però jugant a Escacs es pot veure i sentir que és molt gran...

(Continuarà)

L'Artcai, i tots els que estem en el projecte Solidari Drac Artcai, donem les gràcies a l'Excel·lentíssim Ajuntament de Cervelló, a l'Entitat Segle Nou, a la Germandat de Sant Sebastià MPS, a, A.E. Bàsquet MVP Cervelló, i a l'Associació de Activitats Artístiques, pels seus magnífics apadrinaments de **Contes Solidaris Drac Artcai**

" CAP INFANT SENSE CONTE "

Una nena entre 20 milions

Per Mary Carmen Álvarez
i Carles Checa

LAlexandra és una nena divertida, espavilada i intel·ligent, li agrada ballar i pot parlar i entendre's en català, castellà, francès i anglès. Té els ulls marrons i pateix progèria, una malaltia minoritària amb una prevalença d'un cas entre 20 milions. La progèria provoca un envelliment prematur i escurça considerablement l'esperança de vida fins els 14 anys. El cas de l'Alexandra és únic a Catalunya i només n'hi ha dos a tot Espanya. És una nena més prima que les nenes de la seva edat, sense cabell, amb la pell molt fina. Ella és conscient de les seves diferències, coneix la seva malaltia i l'anomena sense dubtar, però ja és una nena de 5 anys i és presumida i no entén perquè ella no té cabell; li encanta pentinar la seva mare. És especialment intel·ligent i no se li escapa res!

L'Alexandra és el tresor de la família, dels pares, l'Esther i el Cédric i dels avis, la Manolita i el Julio, veïns de Cervelló, un tresor fràgil i fugaç amb què gaudeixen cada moment i construeixen records per gaudir-los molts i molts anys.

L'Esther ens parla dels primers símptomes, als pocs mesos, la dificultat per aconseguir un diagnòstic, fins que un dia, a Internet va veure-la imatge d'una nena amb progèria, "és com l'Alexandra", va dir. No podien ni volien estar més temps sense un diagnòstic: aquesta és una de les reivindicacions dels afectats per malalties minoritàries. Hi ha malalties que no tenen encara ni un nom que les identifiqui, les malalties van molt ràpides i el diagnòstic i el tractament molt lent. Quan van descobrir el nom de la malaltia de l'Alexandra, van contactar amb Carlos López Otín, un bioquímic de la Universitat d'Oviedo expert en l'envelliment prematur que va confirmar el diagnòstic: l'Alexandra desapareixeria abans que els pares i fins i tot els avis, la progèria ara mateix no té cura, però la esperança dels seus és infinita.

Aquest investigador d'Oviedo els va posar en el camí que ha estat la seva lluita des d'aquell moment. Van contactar amb l'únic centre del món que estudia la malaltia, a Boston, la Progèria research foundation. Desde llavors viatgen regularment a aquesta fundació, on fan el seguiment de la malaltia de l'Alexandra.

I, per Sant Jordi un conte.

El periodista Quim Miró ha escrit un conte inspirat en l'Alexandra. *Una nena entre 20 milions*. La iniciativa del conte va néixer gràcies a la coincidència que la parella d'en Quim, la Núria Coll Bonfill, és una investigadora d'un aspecte molt concret de la progèria,

que és la influència de la vitamina D, i està treballant als Estats Units, ja que aquí aquí hi ha pocs recursos públics dedicats a la investigació. L'atzar va fer que un dia veiessin, des dels Estats Units, un reportatge que va fer TV3 de l'Alexandra i van descobrir que tenien un cas de progèria prop de casa; van localitzar i van conèixer la nena. I, aprofitant que el confinament ens ha fet passar moltes hores a casa treballant on line, en Quim va escriure el conte que té com a fil conductor el dia a dia de l'Alexandra, per així donar a conèixer la malaltia. Els beneficis aniran destinats a la investigació de la progèria. D'aquesta manera s'aborden els dos objectius principals d'una acció solidària: recursos econòmics i difusió i coneixement del problema que s'afronta.

Uns dies abans de Sant Jordi el conte es podrà comprar a través de la pàgina web de l'associació www.asociacionprogeria.com

Iniciatives com aquestes són la única sortida que troben els afectats per malalties minoritàries per compensar la manca d'inversions públiques en la investigació i el tractament d'aquestes malalties, que abans en deien rares, i el poc interès de les empreses farmacèutiques per desenvolupar fàrmacs que compraran pocs "clients".

La Manolita i el Julio amb la seva neta

Per altra banda, hi ha famílies que no poden pagar el tractament de la malaltia o les despeses que comporta: logopedes, osteòpates, desplaçaments i estades llargues en aquell lloc del món on la investigació està més avançada...

A Catalunya hi ha una tradició solidària en molts àmbits, començant per la Marató de TV3. I això fa que estiguem més habituats i conscienciats amb aquest tipus d'accions.

La solidaritat ens fa més tolerants, millors, ens ajuda a acceptar i entendre la diferència, sigui quina sigui; només quan ens posem en la pell dels altres podem entendre'ls de debò. Fem un esforç per conèixer les situacions, les dificultats, les malalties, les diferències i de vegades incomprendem que viuen les persones, que moltes vegades tenim al costat de casa com es el cas de l'Alexandra i de la seva família.

L'11 de juny, Josep Madaula exposa a Cervelló!

Per Gemma Nogueroles

L'esperada, anunciada i posposada exposició de pintures i dibuixos de Josep Madaula, "L'Escenificació de la pintura" ja té data: **L'11 de juny!**

Recuperem les reflexions del propi Josep Madaula:

"En l'exposició ens trobarem un grup d'obres d'espais buits que han estat o que estan habitats i un altre grup en què la figura humana està present; la trobem sola, en repòs, sense moviment. Evito de moment compondre escenes de diverses figures, per fugir de la teatra-

litat narrativa, intento tractar-la com una forma més de les que componen el quadre".

Com ja sabeu, el format de les exposicions de Segle Nou es completa amb un diàleg amb un altre artista d'una disciplina complementària. En aquest cas, el diàleg serà amb el seu germà, el dramaturg i actor Ramon Madaula, que ara mateix està oferint al teatre Poliorama l'obra "Els Brugarol", on la pintura d'en Josep pren el protagonisme d'un actor més.

Recuperem les primaveres

Projeccions de Lourdes Moreno

Per celebrar la festa major, Segle Nou us proposa recuperar les primaveres que hem perdut a força de confinaments.

I ho farem amb una exposició excepcional. L'artista serà la cervellonina Lourdes Moreno. Les seves obres florals d'una força gràfica impressionant són perfectes per al format que estem dissenyant: una exposició projectada a la façana de l'Ajuntament, amb un

muntatge visual de Jaume Pons i musical d'Adrià Pasqual, que permetran gaudir de la pintura en un altre format, a l'aire lliure, a la fresca i projectat en una façana.

Una vegada més, Segle Nou aposta per acostar l'art de Cervelló a la gent de Cervelló. Per aconseguir-ho, l'art, la tecnologia i la música es posen d'acord per oferir un gran espectacle i intentar així recuperar les primaveres que la pandèmia ens ha robat!

Cervelló: viatge en el temps

Per Joan Carles Gil

Cada curs, des dels inicis de Cervemakers, s'ha buscat un fil conductor de les diferents activitats a realitzar. Així doncs, el curs 2018/2019 es va dedicar a les **Energies Renovables**. El 2019/2020 el tema central va ser **l'Economia Circular**. Aquest curs 2020/2021 tenim com a centre d'interès **Cervelló: viatge en el temps**. Tot això amanit amb un toc tecnològic marca de la casa Cervemakers.

Un dels objectius de Cervemakers és promoure al màxim la participació ciutadana. Per aquest motiu, les temàtiques surten d'un pluja d'idees on tothom que vol pot dir la seva, i de les diferents idees es fa una votació on també tothom hi pot participar.

Aquest cop, igual que l'any de les Energies Renovables, comptem amb el suport, mitjançant la Biblioteca de Cervelló, del programa Bibliolab. És un programa de la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM), dependent de la Diputació de Barcelona, que desenvolupa i dona suport a accions que tenen com a finalitat l'accés al coneixement a través de l'experimentació i metodologies innovadores i creatives en un entorn col·laboratiu obert a la ciutadania.

Per tirar endavant "Cervelló: viatge en el temps" s'han creat 3 grups de treball:

Patrimoni: Per treballar al voltant del present passat i futur del nostre patrimoni arquitectònic i artístic, l'equip s'ha centrat en els dos referents més antics de l'arquitectura de Cervelló: el Castell i l'Església de Santa Maria.

Natura: El grup de natura ha agafat com a idea central el sauló. Aquesta pedra tan nostra que, a més de donar nom a la publicació que esteu llegint i que compleix 10 anys, ha format part del passat i present de Cervelló. També té reservat, sens dubte, un paper important en el futur.

Societat: L'evolució de la societat de Cervelló, des del segle XVIII, s'ha teixit al voltant de la carretera que travessa el poble. Es pren la història al voltant de la carretera com a embrió de la societat moderna de Cervelló, i el ric teixit associatiu del poble com a present, i gran promesa de futur.

S'han realitzar ja algunes activitats, com ara:

- Un taller virtual d'estampació de samarretes amb el logotip "Cervelló: viatge en el temps".
- Un taller d'utilització de Google Maps i Google Earth per a la creació de contingut.
- Una xerrada sobre la societat de Cervelló i el teixit associatiu.

Si us interessa, la gravació d'aquestes activitats la podreu trobar al canal de Youtube de Cervemakers o a la web cervemakers.com.

Cal agrair la gran resposta per part de les entitats del poble. Moltes d'elles ens han fet arribar dades per enriquir la xerrada sobre el teixit associatiu. L'arxiu documental del Grup de Recerca ha permès il·lustrar la xerrada de la societat. Però sobretot, agraim

tots els cervellonins i cervellonines que estan col·laborant en aquest projecte. Alguns formen part d'altres associacions, altres no, però tots ells, actuant a nivell particular estan fent d'aquest un projecte molt transversal.

Encara queden activitats per realitzar. Entre elles, el concurs "Imagina el futur de Cervelló" amb interessants premis.

Estigueu atents a l'Instagram i Twitter de Cervemakers per estar informats de tot.

Sauló, moltes felicitats des de Cervemakers!!!

tallers
Miquel
Sala

Carrer Major 145 / 08758 Cervelló
Tel. 93 660 00 83
info@tallersmiquelsala.cat

Escampant la boira

Per Natàlia Alarcón

Boires a l'església

Sota la protecció de les muntanyes, entre camins de sauló i conreus d'horta, una densa boira s'aixeca per donar pas als rajos de sol. Les fulles i la melsa dels troncs s'il·luminen, les pedres emmirallen des de la seva superfície humida. En aquest entorn, la vida a les masies es desenvolupa entre anhels i silencis.

A Can Riera, Can Sala de Dalt, Can Sala de Baix, Can Pi, Can Castany, Can Paulet, a Can Bassons ... no se sap ben bé què passa, però ja fa dies que a fora dels masos no es veu gent, ningú hi camina. L'hivern és fred i les famílies s'escalfen al voltant de les llars; assegudes escolten els més grans mentre expliquen contes i també algunes de les seves històries, experiències del passat, anècdotes de tota mena, ara compartides, que fan riure la canalla. Però, des de fa uns dies, hi ha rumors sobre una bèstia perillosa que va fent mal per aquests indrets i no es parla d'altra cosa. "El llop de la boira" - li diuen-, però mai no l'ha vist ningú i hi ha qui diu que són cabòries.

Ens trobem al segle XVII. Els eixos del món rural ja han començat a moure's i amb ells la crisi generada per les seves revoltes. La Guerra dels Segadors (1640-1659) o la Revolta de les barretines (1687-1689) anuncien temps de canvi. Les exigències del poder feudal dels senyors han estat minvades i els camperols s'enfronten ara al període de l'absolutisme. Sota el regnat dels Àustries i vinculats a una municipalitat cada vegada més present, han de donar suport a les exigències de nobles i reis. Una multitud de pagaments, impostos i obligacions que cobreixen amb la seva activitat agrícola i ramadera.

Així, doncs, immersos en aquest món intel·ligible, els veïns d'aquests masos no saben si temen més a un dia de pedregada, un altre de gelor, o aquest maleït "llop de la boira" que pot acabar ferint el bestiar o fins i tot a algú de la família. La feina al camp és dura i les condicions de treball precàries. I, tot i l'arribada de la Modernitat, la vida, entre vinyes, conreus de blat i oliveres, continua depenent d'una bona collita.

La fam i la pandèmia de la pesta han fet ferida i els camperols senten la vida voluble, moltes vegades inabastable en el constant esdevenir d'una natura lliure i misteriosa. Els ha tocat viure temps difícils, temps de llums i de penombres. Per això, les famílies veuen créixer el seu sentiment religiós. Davant les pors i les supersticions, sovint s'apropen a la seva estimada església, una joia romànica consagrada a Sant Esteve que els recull i els escolta, des

del segle IX. Envoltats per les llums de les seves espelmes, els camperols troben la pau i l'harmonia; i recuperen, així, l'equilibri per tirar endavant a l'antiga vila, a on el vincle entre les relacions parentals i la terra és encara molt fort.

Can Sala de Baix

Fins ara, gràcies a la figura de l'hereu i la pubilla, les famílies es permeten perpetuar i establir noves relacions socials en benefici de la comunitat rural. Una comunitat de vida activa, que conviu entre bancals de vinyes i arbres fruiters, corrals i molins fariners, als quals arribarà el gra, un cop feta la collita. Els molins cervellonencs treballen gràcies a la força hidràulica de les rieres, i els moliners, encarregats

Can Riera

de la producció, llauren els horts i cuiden les bèsties: alguns porcs, algunes gallines. A les masies, les dones fan sabons, treballen l'hort, fan conserves i preparen la llar, mentre rumien -en veure com crema la llenya- què faran aquell dia perquè dini la mainada. Altres, els picapedrers, fan les moles amb pedra de sauló, també necessàries a les masies per poder esmol·lar les eines de tall. La natura, capritxosa, els ha donat aquest tresor, "una sorra sedimentada pels corrents d'aigua de fa uns 252 a 240 milions d'anys, que es convertirà en roca, gràcies a la calcita, una mena de ciment natural que uneix els seus grans de sorra".

Però, després de llargues jornades, d'esforços i treballs feixucs, quan les famílies es recullen al mas, per aquests camins de sauló no es veuen ni pagesos ni artesans, ningú hi camina. Així que haurem d'esperar que escampi la boira, que arribi la primavera perquè tota por es torni efímera. Per gaudir de la música, dels balls, de les tradicions més arrelades. Per veure jugar als nens i veure grans i petits que agafen de nou, amb força, la vida. Una vida que canvia a fortuna d'un nou pensament filosòfic que substitueix la superstició per la raó i que aporta un nou mètode de coneixement basat en la investigació i l'experimentació. El progrés i les tecnologies, junt amb els moviments cap a ciutat, aniran transformant la societat, les funcions i l'economia d'auto-suficiència de les cases pairals.

Algun molí fariner es transformarà en molí paperer, per dedicar-se a la producció de paper d'estrassa, i nous oficis assentaran canvis qualitius en

la indústria cervellonenca. En època de Carles III es construirà finalment la carretera (1763-1767) i el nucli urbà, al seu voltant, agafarà cada vegada més protagonisme. Tot plegat comportarà el desenvolupament d'una activitat industrial que arribarà a tenir un paper molt destacable dins l'economia catalana de finals del segle XVIII, per arribar al seu punt àlgid durant el segle XIX. La vella fàbrica de vidres d'en Joaquim Mensa o la fàbrica de fils d'en Manuel Gispert van donar testimoni d'aquesta industrialització cervellonenca.

Els primers raigs de sol escampen la boira

Però, en aquest esdevenir us preguntareu: - què va passar amb el llop? "el llop de la boira", aquell que tenia els nostres pagesos rumiant als masos, a la vora de les llars? Doncs, com si del món dels somnis vingués, en escampar la boira, es va esvaïr i els rumors van desaparèixer. Ara bé, no us confieu! No esperarà gaire per tornar-hi! Malauradament, tot i l'oda a la raó i l'enriquidor progrés del segle XVIII, el llop, tot just encetat aquest període, tornarà. I aquest cop ens ensenyarà ben bé les dents. Però aquesta, amics, és ja una altra història.

BIBLIOGRAFIA I FONTS DE CONSULTA

- . Ajuntament de Cervelló. <http://www.cervello.cat/search> (Document en línia. [Darrera data consulta 09.03.2021 | 20:41])
- . Ajuntament de Cervelló. <http://www.cervello.cat/el-municipi/informacio-del-municipi/historia/> (Document en línia. [Darrera data consulta 09.03.2021 | 20:41])
- . Comtat de Cervelló. Enciclopèdia Catalana. <https://www.enciclopedia.cat/ec-gec-0017131.xml> (Document en línia. [Darrera data consulta 15 febrer. 1:09])
- . El barroc-Lletra- La literatura catalana a internet. UOC. 2000. <https://lletra.uoc.edu/ca/periode/el-barroc/detall> (Document en línia. [Darrera data consulta 15 febrer. 1:09])
- . El marc territorial català en l'Època Moderna. <https://blogs.sapiens.cat/socialsenxarxa/etiqueta/segle-xvii/page/7/> (Document en línia. [Darrera data consulta 13.03.2021 | 10:09])
- . Josep Llorba i Rigol. Èric Gómez Aznar. Molins medievals i molins paperers a Cervelló. Ed. Ajuntament de Cervelló.
- . Gaudim Cervelló. Grup de Recerca de Cervelló. 2018.
- . Josep Llorba i Rigol. Can Sala de Dalt i els masos adjacents (Cervelló). Marges i vinyes dels nostre passat nº 34. 2017.
- . Marià Sala i López. Josep Llorba i Rigol. Els picapedrers i molers de Cervelló. Ed. Ajuntament de Cervelló. 2018.
- . Maria Dolors Roig. Masia Ca n'Esteve. Sauló nº 21, pàg. 10. 2017
- . Maria Dolors Roig. Can Sala de Baix. Sauló nº 10, pàg. 10. 2018
- . Roger Pons i Badia. Les masies de Cervelló. Treball de recerca. Abril 2000.
- . Xavier Jorba i Serra. L'estratègia matrimonial de dos masos odenencs veïns (segles XVI-XVII) 164800-Text de l'article-217241-1-10-20100127.pdf (Document en línia. [Darrera data consulta 06.02.2021 | 20:41])
- . X. Torres Sans, Mª A. Fargas Peñarrocha, J.M. Puigvert i Solà, Núria Sala i Vila. Història II. La formació del món modern. UOC. 2009.

Tornarem a aixecar el teló

Quan, a finals de l'any 2018, la direcció de la Biblioteca Municipal de Cervelló em va proposar fer alguna activitat teatral en relació a la figura del poeta i dramaturg Frederic Soler i Hubert, conegut com a "Serafi Pitarra", coincidint amb la celebració l'any 2019 del 180è aniversari del seu naixement i vinculat a Cervelló en els últims 15 anys de la seva vida, tot i que era una idea força engrescadora, era, per altra banda poc viable.

Inicialment "La Calaixera" ja tenia la programació de l'any 2019 tancada i alguns dels projectes es trobaven en fase d'assaig, però la insistència i el bon fer de la directora de la Biblioteca va fer possible que ens animéssim a organitzar alguna activitat per commemorar aquest esdeveniment.

L'endemà de la confirmació de la col·laboració de "La Calaixera", ja tenia sobre la taula més de 50 títols diferents, alguns eren manuscrits del propi Serafi Pitarra, la majoria sainets i obres satíriques en un acte, facilitades per la Biblioteca Municipal.

Per Salvador Duran
La Calaixera

La relació de Serafi Pitarra amb el nostre poble s'esdevingué quan la parròquia de Sant Esteve de Cervelló, fins aleshores ubicada en el temple romànic del segle XI - que després es va dedicar i anomenar de Santa Maria de Cervelló -, va ser traslladada al centre urbà. Al ser acabada la nova rectoria al poble, Frederic Soler va comprar, l'any 1880, una casa amb vinya anomenada "Casa de les Ànimes" coneguda com a "Maset de la Creu" juntament amb l'antiga rectoria, que va conservar i ampliar tot donant-li la configuració que té fins avui i que es va conèixer des d'aleshores com a Mas Pitarra.

El poeta i dramaturg hi feia estades els estius, on de tant en tant hi organitzava trobades literàries i artístiques convidant a les seves amistats i coneguts personatges rellevants de l'època. Pel que sembla, l'obra teatral de Frederic Soler Pitarra, "La Creu de la Masia", fou inspirada i redactada en aquest entorn de Cervelló, i en altres obres seves es veu reflectit el redós del mas, com en el conegut poema "La Pubilleta":

Tenia cinc anys i, pels viaranys, com la perdueta, de l'alba a la nit corria amb delit. Més maca pobreta!

El rostre, preciós:
or el cabell ros,
la pell setinada;
les dents, pinyonets;
els ulls, estelets;
de tots estimada.
- Angelet del cel,
tothom amb anhel
li deia ma filla!
Si creixes així,
del Mas de can Pi
seràs la pubilla.....

Després de donar-hi moltes voltes, finalment vam decidir posar en escena una adaptació de l'obra *La mosca al nas*, comèdia satírica en un acte i en vers, que ironitza sobre la societat burgesa i benestant barcelonina del moment en què es va escriure el text.

Amb un to lleuger, moltes vegades frívol, Pitarra repassa temes com el lloc al qual es trobava relegada la dona, el masclisme imperant, l'esnobisme d'un sector de la societat o la diferència de classes socials.

El 30 de novembre de 2019 va ser la data decidida per a l'estrena, a Cervelló, de *La Mosca al nas*, amb un ple total d'afluència de públic, que va fer possible que la recaptació, que anava destinada a La Marató de TV3, fos excel·lent.

Els encarregats de donar vida als personatges d'aquesta comèdia van ser els integrants de la secció infantil de La Calaixera: La Petita Calaixera, que, en un temps rècord de 3 mesos i amb un esforç que podríem qualificar de "titànic", van aprendre un text moltes vegades incomprendible per a ells, enrevessat i a més a més en vers, i amb la dificultat de fer versemblants uns personatges de la segona meitat del segle XIX. Un repte del qual van sortir airosos i amb molt bona nota, tal com va demostrar el públic assistent amb la seva reacció i aplaudiments.

Us recordem, també, que enguany La Calaixera celebra el seu 40è aniversari...i esperem poder tornar a retrobar-nos aviat!

*Fotografies de l'estrena de "La mosca al nas"
Arxiu "La Calaixera"*

Moda i modistes

Per M. Dolors Roig

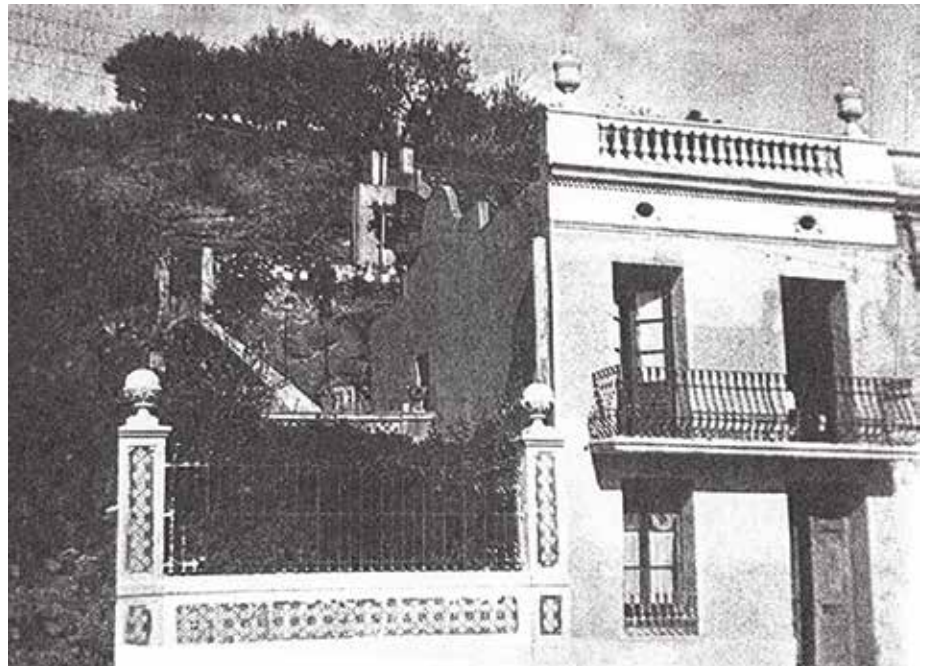
Es patrons que regien la moda durant el període de la *Belle Époque* a Europa (1870-1914) eren estètics i no tenien en compte la comoditat i el benestar físic de la dona. La moda femenina va ser incòmoda a conseqüència de la utilització del *corsé*, cotilla, que estrenyia tots els òrgans interns. Pilar Pasamontes, directora científica de moda de l'IED Barcelona denuncia que “des de l'edat mitjana i fins a principis del segle XX les dones van portar cotilla, que ha sigut l'aberració més gran de la història”, i explica que les dones havien de tenir una cintura d'uns 46 centímetres, i per aconseguir-ho sovint perdien el coneixement, se'ls clavaven les costelles i tenien problemes de circulació de la sang.

La verdadera revolució va ser a final de l'esmentat període de la *Belle Époque*, en què apareix un nou tipus de dona, per primera vegada creat per elles mateixes. Eren dones que lluitaven per entrar al mercat laboral. Llavors deixen de portar aquest *corsé* tan oprimint, i canvien per complet la seva relació amb la moda, introduint peces més funcionals com faldilles llargues o *blazers*, vestits de dues peces... Tot més adequat a les noves necessitats.

Sempre hi va haver dones que van cosir, afirmen els historiadors. La figura de costurera feia de frontissa entre l'antiga organització artesanal i la producció fabril, que aleshores estava en auge a partir de la industrialització i la proliferació de fàbriques tèxtils a Catalunya. Els amos no s'oposaven a la incorporació de la dona a la fàbrica,

sempre que desenvolupessin tasques relacionades i considerades del seu sexe. De tota manera, treballar als espais públics de les fàbriques no estava massa ben vist, perquè la dona s'havia de dedicar únicament a les labors de la llar. Per aquest motiu, delegaven el treball a domicili a les dones modistes, un treball menys remunerat i més costós que la producció seriada a les fàbriques.

terç del segle XIX i la primera meitat del XX, i va ser també una plataforma d'emancipació femenina més enllà del treball de la fàbrica. Aquesta activitat era una part molt important de la indústria tèxtil i del comerç. La tela era extremadament cara i s'havia de saber com tallar-la per evitar malbaratar-la o espatllar-la. Una bona peça d'indumentària havia de tenir un equilibri perfecte entre la forma, la textura,

Ca la Maria Pallarès. Carrer Joaquim Mensa, 54. Arxiu Quimet Sala Font.

A principi del tercer terç del segle XX, les dones que treballaven únicament a casa, en el moment d'anar-se a empadronar a l'Ajuntament, havien de posar en la casella de la seva professió “*sus labores*”.

La feina de modista va esdevenir una de les principals formes d'inserció de la dona al món laboral des del darrer

l'acabat, el color, la qualitat del teixit, a més d'un caient impecable a la persona mitjançant totes les emproves que fessin falta. Les glassetes¹ eren molt importants, ja que era el punt de partida per fer un vestit.

A part d'això, les dones no ho tingueren pas fàcil per triomfar com a modistes, atès que la legislació i la

tradició ho impedièn des de feia anys. El gremi de sastres s'oposava al reconeixement de la seva tasca; tan sols al segle XVIII es va reconèixer oficialment la feina de les modistes, però elles treballaven aïllades al seu taller; mai no van tenir gremi propi. Les modistes només es trobaven el 13 de desembre, dia de Santa Llúcia, la seva patrona, quan organitzaven una gran festa al centre de Barcelona.

La forma més corrent i estesa d'adquirir un vestit era que el confeccionés una modista, cosa que, tot i que no implicava l'originalitat del model ni tenia autoria específica, era molt més econòmic i assequible. Malgrat que les modistes utilitzessin patrons comprats, intercanviats o copiats, no repetien un mateix model entre la seva clientela. Per norma general eren més seguidores que no pas creadores: interpretaven a la seva manera les formes proposades per qui dictava la moda, a escala nacional o internacional, i les adaptaven als gustos i a la talla de cada clienta.

Sortien unes revistes al mercat, algunes de les quals fins i tot inclouïen patrons, que donaven a conèixer la moda de cada temporada de París, Londres, Milà o Nova York i també de les grans cases de costura barcelonines. Als Estats Units, dominen dues de les publicacions més importants del començament de les revistes de moda, tal com les coneixem en l'actualitat: *Harper's Bazar* (1867) i *Vogue* (1892). *Vogue* comença a publicar-se al Regne Unit el 1916 i a França el 1924. *Marie Claire* apareix el 1937 i *ELLE* neix uns anys més tard, el 1945. A Barcelona neix *Hogar y la Moda*, revista femenina en castellà, publicada per primer cop el 1909, que no només donava consells sobre com vestir o les últimes novetats en moda, sinó que també instruïa la dona en temes d'higiene, salut, bellesa i parament de l'habitatge. Més tard, al 1925, apareix la revista en català *La Dona Catalana*, amb el subtítol *Revista de modes i de la llar*. El contingut era variat; solia

haver-hi un reportatge d'actualitat femenina, receptes i consells de cuina i de labors, patrons i figurins de moda, consells de decoració, una pàgina infantil, un relat de Folch i Torres, entreteniments...

Ca la Rosita Fàbregas, carrer Major, 170-172.
Arxiu Quimet Sala Font.

L'ofici de modista era una feina prou estesa a Cervelló. Moltes dones i nenes es vestien a les modistes del poble, un elenc força important. Durant el segle XX exercien de modistes: la Maria Pallarès, que tenia el seu taller a casa, al carrer Joaquim Mensa, 54, persona molt entregada al seu ofici; la Ramona Arumí García, que havia après a cosir amb un dissenyador de moda francès, a Tejusa, un centre de moda situat a la Diagonal de Barcelona, i cosia a casa seva, al carrer Joaquim Mensa, 26; la Carmen Màrmol Torres, que exercia a casa seva, a l'avinguda Catalunya, 6, als 23 anys va fer el seu primer vestit de núvia per a la seva germana Paquita, posteriorment en va fer per altres núvies del poble, i havia ensenyat a cosir a algunes noies de Cervelló; una altra modista era la Rosita Fàbregas, que treballava a casa, al carrer Major, 170-172 i també havia ensenyat a cosir a alguna noia; la Tere, esposa del Pepe Bassons Guillén, a casa de la qual la gent hi anava per fer-se vestits de cerimònia (ella vivia al carrer Joaquim Mensa, 30), i la Maria Gomis, que cosia per a Pertegaz, a casa seva, al carrer Major, 50-52. Totes elles eren

grans professionals de la moda. Tot i així, no tothom anava a fer-se els vestits a ca la modista: hi havia dones que havien après a cosir quan eren joves i elles es confeccionaven els seus propis vestits i els dels seus fills.

Una altra tipologia de confeccionar vestits era el de l'alta costura, que es refereix a la creació de peces exclusives a mida de la clientela, confeccionades amb les mesures i per les postures corporals de qui les usarà. Les grans modistes fins i tot solien anar a París per posar-se al dia en el món de la moda, dels teixits i dels catàlegs, i adquirir les teles i els complements per a la temporada. De fet, els primers Salons de la Moda catalans, a partir de 1920, van ser organitzats conjuntament pels fabricants d'alta costura i per les modistes. Es tracta generalment de vestits fabricats amb tela d'alta qualitat i preus elevats, cosits amb atenció al detall i al seu acabat. No totes aquestes peces estan fetes per vendre, sinó que són dissenyades per a passarel·la, com unes exhibicions d'art. A Barcelona es forma a l'any 1940 la Cooperativa d'Alta Costura,

Abrics confeccionats per Carmen Màrmol Torres.
Les seves filles i marit Ginés Martínez Egea.
Vers anys 1966, 1967.
Arxiu Elisa Mauri Màrmol

fundada per Pedro Rodríguez, Lluís Sans, de Santa Eulàlia, Francisco Beleta, d'El Dique Flotante, i Segismundo de Anta; més endavant hi entraren Asunción Bastida, Pertegaz i altres.

La confecció industrial seriada o *prêt-à-porter*, tot i ja que existia des de principi del segle XX, es consolidaria sobretot a partir de final dels anys seixanta i setanta, perquè era la confecció que tenia els preus més assequibles. Es feia en sèrie a les fàbriques o tallers i es venia a les botigues, anomenades *boutiques*, que van proliferar llavors. El *prêt-à-porter* acabaria per deixar de banda les modistes, tot i que les *boutiques*, moltes obertes per elles mateixes, sovint necessitarien cosidores qualificades per tal d'adaptar els models a les clientes.

Vestit de núvia confeccionat per Carmen Mármol Torres per a la seva germana. Any 1955. Arxiu Elisa Mauri Mármol

A Cervelló, vers els anys seixanta i setanta del segle passat, s'obrí un taller professional de roba *prêt-à-porter* per la propietària i emprenedora local Maria Àngels Estrada, situat al carrer Joaquim Mensa, 3, on es confeccionaven vestits i segurament altres com-

Vestits confeccionats per Ramona Arumí García Pont del Torrentfondo. Vers anys 1958, 1959. Arxiu Roig-Mestre.

plements de roba que s'exportaven del municipi. En aquest taller cosien dones de Cervelló, la Palma de Cervelló i Vallirana.

Era molt habitual que les noies joves anessin a cosir i a aprendre labors a casa d'alguna modista o a improvisades escoles casolanes de labors. Normalment es preparaven el seu propi aixovar, per quan es casessin, i de passada aprenien a fer la roba de nadó, per si tenien fills, i a sargir i reparar la roba de cada dia. També es feien l'abric que s'estrenava per la Puríssima, el vestit que s'estrenava per Pasqua, el de la Festa Major, etc.

A principi del segle XX, noies del nostre poble havien anat a aprendre a cosir al taller de costura de l'Angelita Marotes, avui carrer Major, 62. Cal Marotes també havia estat una botiga de venda de teles per fer vestits i en tenien molta varietat. Més tard, a mitjan segle XX, un altre taller per aprendre a cosir s'obrí a Cervelló, el de ca la Cisqueta Mariangela, que estava situat a la planta baixa del carrer Joaquim Mensa, núm. 24. Es feien dos torns: un era de 4 a 6 de la tarda i l'altre, segurament, de 6 a 8 de la tarda. Al primer grup hi anaven noies

quan sortien de treballar de la fàbrica de sedes del Molí. Cada noia pagava 2,50 ptes. al mes. La Cisqueta tallava la roba depenent dels patrons i les noies cosien a mà o a màquina. Quan alguna cosa no sortia bé, ella els explicava com esmenar-ho amb el seu bon tarannà. Totes s'asseien en rotllana i mentre cosien feien els seus comentaris. Podien començar a cosir de molt joves, als 13 o 14 anys, fins ben grans. Van anar-hi a aprendre moltes noies, entre elles es recorda de: la Maria Dolors Santeugini, la Lídia Rosell, les germanes Montserrat, Maria i Rita Noguero, la Maria Dolors Ros, la Paquita Sala, la Mari Estrella Serrano, les germanes Paquita i Rosa Carrera i la Genoveva Terceño, entre d'altres. La Maria Dolors Santeugini explica que es va fer un abric de *pañó* de color d'hostessa i un llençol de matrimoni de punt de creu treballat en diferents colors.

Una conseqüència del desenvolupament tècnic i professional de l'ofici de modista fou l'aparició de diferents mètodes de confecció, que facilitaven unes pautes elementals perquè qualsevol pogués aprendre l'ofici, fins i tot de manera autodidacta. Entre 1887 i 1914 es troben patentats a Barcelona 28 sis-

temes de tall de patrons, de mesures o de confecció de roba de senyores. La majoria d'aquests mètodes foren registrats per dones; només tres ho feren amb nom masculí. Entre aquests mètodes destaca el Martí de Missé patentat al 1893 per Carme Martí de Missé. L'èxit va ser tan rotund que al llarg del segle XX se n'han fet nombroses reedicions, i aviat va arribar a obrir sucursals arreu de Catalunya.

L'aparició de les acadèmies va ser també un fenomen determinant per al desenvolupament de l'alta costura, així com una alternativa educativa interessant per a les noies. A l'any 1896 consten 13 acadèmies a Barcelona i van augmentar ràpidament fins al 1904, quan n'hi havia 62.

Avui dia, l'àmbit de la professió de modista és molt més reduït, però el seu llegat continua viu. A més de continuar fent adaptacions de roba per a botigues i particulars, a una escala més gran treballen per a tallers de confecció. També han sorgit joves creadores i creadors establerts pel seu compte que fan producció artesanal i limitada, cosa que es contraposa a la producció industrial a gran escala, feta a països com la Xina, l'Índia, Bangladesh o Turquia, entre d'altres.

NOTES

1- Les glassetes era el prototipus d'una peça de roba, que es realitza amb cotó cru, per veure com queda el model abans de la seva confecció.

Bibliografia/Fons/Recursos documentals:

ARTICLE: Sorolla i la moda: de la cotilla a l'alliberament de la dona. *ara.cat*. Estils. 27/03/2018.

CASALS VALLS, LAURA. Aproximació a la figura de la modista a final dels segle XIX: de la producció anònima a l'etiqueta. *EMBLEC*. Estudis de la Imatge, Art i Societat.

CADENAS LAURA. Article: A cada dècada su tendència. Así se resume un siglo de moda. *www.itfashion.com* 11.08.2017.

CATÀLEG MODA I MODISTES. Col·lecció Antoni de Montpalau. Museu d'Història de Catalunya. 2019.

DELGADO LOURDES. Article: El impresionante origen de las revistas de moda. *Divinity*. 16/03/2017.

FERNÁNDEZ DIANA. Las costureras. Un lugar único en la historia del siglo XIX. *vestuarioescénico.wordpress.com*. 21-3.2016.

ROSES CASTELLSAGUER, Sílvia. Moda, cos i geometria en el segle XX. *Matèria*. Revista internacional d'Art. UB. Novembre 2015.

SIGLO XIX Alta costura: 20-05-2015. *HISTOIRE DE LA MODA*. Fermondragon 14.

MAURI MÁRMOL, Elisa; SALA SADURNÍ, Josep; SANTEUGINI VICEDO, Ma. Dolors i SERRANO, Mari Estrella.

CONFECCIÓ DEL SAULÓ

Als col·laboradors del Sauló

Tenim entre mans una tela,
una tela llarga, rogenca,
és vistosa i elegant,
potser fa deu metres, qui sap...

A cal Marotes tenen bon gènere,
de tots colors i varietats,
què es pot fer amb aquesta tela?
Ja ho sé: un vestit ben llarg.

Es confegirà per parts:
les mànigues faran patxoca,
el cos ben estilitzat,
la faldilla llarga i estreta,
i el cinturó ben ajustat.

Sí, sí, ja ho tenim,
els deu metres col·locats,
per un vestit ben llarg
que lluirà durant molts anys.

M. Dolors Roig i Mestre

De fora vingueren

A França, el cant del gall, l'olor dels purins, el renillar dels cavalls, els esquellots de les vaques, el rac-rac de les granotes i, sobretot, el repic de les campanes estan protegits per la llei, una llei que es va aprovar el passat 21 de gener per unanimitat per l'Assemblea Nacional i ratificada a mà alçada pel Senat. Una llei en defensa de la vida rural, que és patrimoni sensorial del camp, que segons els promotors és transcendental per a la defensa de la vida a pagès, reconeixent que la vida al camp implica acceptar algunes molèsties que hi han estat tota la vida i la gent del món rural les considera normals.

El projecte de llei es va originar per una recollida de signatures després que es matés un gall –no per Nadal– sinó perquè cantava a trenc d'alba i perjudicava el descans nocturn d'uns estiuejants ocasionals. La gent del poble varen considerar que el gall va morir assassinat. La pagesa, mestressa del gall, va passar pels tribunals denunciada pels impresentables urbanites. El jutge va defensar la pagesa. Aquesta llei aprovada a França dona seguretat jurídica als alcaldes, que han de gestionar el conflicte entre forasters perepunyetes i la població rural. La pandèmia que estem vivint i molts confinats en segones residències fent teletreball porta a un nou estadi de relació entre la vida del camp i la vida de ciutat. No estaria gens malament agafar l'exemple francès i adaptar-lo al nostre país, i sobretot a Cervelló, on ja han sortit veus dient que el toc de les campanes els molesta. Encara som a temps que no es compleixi la dita "de fora vingueren i de casa ens trageren", o, qui no vulgui pols, que no vagi a l'era.

Antonio Monforte

Extret del Punt-Avui del 25 de gener i 7 de febrer

Nota de la redacció.

Els tocs de campana van ser declarats com a element festiu patrimoni d'interès nacional l'octubre de 2017 pel Govern de la Generalitat de Catalunya

Psicologia i COVID

Per Núria Gou

En una societat com la nostra, on per alguns sectors de la població les expectatives d'una certa sensació de seguretat se solen donar per fetes, l'impacte ocasionat pel Còvid ha fet trontollar les bases de la suposada solidesa de la nostra estructura social, i ha provocat una crisi que ha posat de manifest la fragilitat individual i col·lectiva davant una situació insòlita amb què no comptàvem.

Aquesta pandèmia ens ha situat amb cruesa davant d'uns fets que ens provoquen molta inseguretat com a conseqüència de la incertesa que estem vivint. Ens desperten sentiments de por davant allò que desconeixem, la qual cosa ha posat al descobert la nostra vulnerabilitat i ha posat en joc la nostra capacitat de supervivència vital i emocional enfront d'un canvi que no sabem com pair ni com gestionar.

La vivència d'aquesta situació i el sacsejament emocional consegüent, ha provocat un alt grau de patiment.

LA POR

La por a contraure el Còvid o encomanar-lo a altres persones del nostre entorn, a perdre els nostres éssers estimats, així com la feina o la possibilitat de tenir problemes econòmics, s'ha instal·lat entre nosaltres com a conseqüència de la inseguretat que patim, i ha derivat en moltes ocasions en símptomes psicològics que encara afegeixen més patiment emocional.

L'ansietat, la tristor, i diferents tipus de fòbies i trastorns psicossomàtics que ja hi eren abans, s'han intensificat augmentant el grau de malestar de les persones que els patien.

L'ésser humà està preparat per adaptar-se a moltes i molt difícils situacions, però hi ha canvis d'un ritme tan ràpid que, tot i que generen una certa capacitat d'adaptació física, no permeten una adaptació emocional amb la mateixa rapidesa. És aquest desajustament entre raó i emoció el que ens origina patiment i símptomes psicològics. Podem entendre racionalment el que està passant i cercar la manera d'enfortir-nos-en, però això no vol dir que la situació no ens pugui desbordar.

EL CONFINAMENT

A més a més de tot això, i deixant a banda la necessitat de mesures preventives, el confinament ha obligat la població a enfrontar-se amb una situació excepcional com la d'haver de romandre temporalment tancats a casa amb totes les dificultats que això pot comportar: problemes de convivència en un mateix espai moltes vegades reduït, por a la soledat i a la manca de relació amb els altres, sensació d'aïllament i pèrdua de llibertat envers la necessitat de fer algunes activitats que convertides en una rutina donaven una certa estabilitat a la nostra vida diària.

Durant el confinament del març de 2020 ens vam trobar de cop dispo-

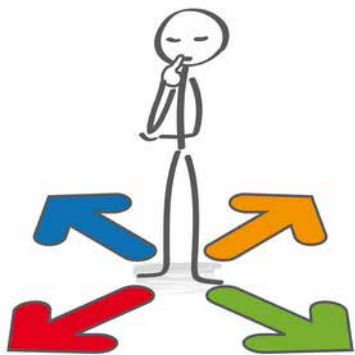
sant de més temps lliure de l'habitual, amb què no comptàvem i que només podíem compartir amb els que convivien amb nosaltres i que en molts casos de persones que viuen soles intensificarien molt més la sensació de soledat.

LA SOLEDAT

La por a estar massa hores sols i a no poder distreure'ns amb activitats que abans duiem a terme i que utilitzàvem com un recurs potser sense adonar-nos-en, ha posat en evidència quina és la relació que tenim amb nosaltres mateixos quan hem de estar sols. Estar sol i sentir-se sol són coses diferents. Hi ha qui viu sol i no se sent sol i hi ha qui viu acompanyat i se sent sol.

A vegades les activitats que fem durant el nostre temps lliure tot i que ens agradin, no són una elecció tan lliure com creiem. Sovint són una necessitat de què no podem prescindir, però d'això no ens en solem adonar fins que perdem la llibertat a la que estem acostumats.

© Trueffelpix - Fotolia.com

#64849548

INCERTESA I INSEGURETAT

Les situacions d'incertesa comporten inseguretats i les persones desenvolupem diferents tipus de mecanismes psicològics de defensa que ens permeten anar trampejant per adaptar-nos com podem. Cada persona lluita a la seva manera davant les adversitats de la vida, i la d'ara és una adversitat col·lectiva que se suma a les que cadascú hagi pogut viure a nivell individual, tant en el passat com en el present.

Per això, davant d'una mateixa situació hi ha qui se sent més desbordat que un altre. La sensació de més o menys seguretat, tot i la gravetat d'una situació, no depèn només dels factors externs, sinó també dels nostres recursos interns, que han configurat la nostra personalitat en funció de com hem anat gestionant les dificultats en la nostra vida.

Diuen que davant d'una crisi també hi podem veure una oportunitat, i quan escoltem això i estem patint, pensem que el qui no té el do de l'oportunitat és el qui parla.

Tot i així, podem copsar alguna cosa que ens aportï una mica de llum i esperança en aquests moments difícils, perquè la pandèmia també ha fet emergir recursos que ha aprofitat les persones a través de l'empatia, la solidaritat i l'ajut mutu.

Hem constatat com les noves tecnologies han facilitat la comunicació amb els nostres éssers estimats en la distància apaivagant moments de sol·ledat i com en moltes ocasions ens ha permès treballar des de casa.

Hem potenciat els nostres recursos individuals impulsant la creativitat i establint rutines d'autocura durant el confinament, alhora que despertava la consciència dels qui no sabien com emprar aquest temps lliure.

Tot plegat ens ajuda a qüestionar-nos tant a nivell individual com col·lectiu, i a fer-nos preguntes que potser encara no podem respondre però que ens faran avançar si ens ho proposem, com ara:

Res tornarà a ser com abans?

Recordem que la humanitat ha passat per moltes altres pandèmies i se n'ha sortit tot i disposar de molts menys recursos que ara.

No podem fer res en el present?

Sí que podem però el que fem ha de ser quelcom accessible i dins de les possibilitats del moment, ja que cas contrari ens sentirem impotents i convertirem en una limitació la possibilitat de resolució.

Quina és la nostra capacitat de resiliència davant un xoc inesperat que posa al descobert la nostra resposta davant l'adversitat?

La resposta no és fàcil, però sí que podem aprendre a no actuar només en situacions d'emergència, sinó desenvolupar sistemes de prevenció que ens permetin construir estratègies

per avançar-nos i actuar en la mesura del que sigui possible davant de situacions noves i complicades.

Malauradament, la Còvid ha servit per tapar molts problemes i mancances que ja existien abans de la pandèmia a la nostra societat. Tant de bo el que estem vivint ens permeti créixer i aprendre tant en l'àmbit individual com en el col·lectiu per estar més preparats en situacions de crisi.

**T'estimes la cultura
i vols rebre
SAULÓ
al teu domicili?**

Fest-te soci de

SEGLE
mau

Visita'ns a la nostra pàgina web

www.seglenou.cat

Carrer Joan Torruella Urpina (Primera part)

Per M. Montserrat Roig

Joan Torruella Urpina

El carrer Joan Torruella Urpina es troba situat entre l'avinguda Catalunya i el carrer Malvasia. El seu traçat es construï en dues fases: en la primera fase arribà fins al carrer dels Àngels i en la segona es perllongà fins al carrer Malvasia.

Aquest vial es troba situat en una zona industrial de la població, anomenat Sector Contigu a Zona Esportiva. És un polígon que fa anys havia estat zona agrícola, amb conreu de vinyes i oliveres, i a la qual s'arribava per un antic camí. Els terrenys d'aquesta zona formaven part de les finques propietat de can Romagosa i de ca n'Esteve.

Una de les vinyes, propietat de can Romagosa, la portava l'Igna-

si Carrera Rey, més conegut pel "Pageset". Aquesta vinya arribava fins a un torrent i s'hi conreaven diferents varietats de raïm blanc i negre, entre altres la garnatxa i el moscatell negre. Al costat hi tenia un camp d'oliveres de diferents varietats, una d'elles era l'arbequina, i també hi havia arbres fruiters.

Actualment en aquest carrer s'hi poden trobar naus industrials, de diferents tipologies. Totes són d'una gran capacitat i el polígon es troba ben situat i és de fàcil accés. Les naus estan totes ubicades a la part dreta del carrer en direcció a can Paulet. A la part esquerra hi trobem el tanatori, de recent construcció, i una part de la zona esportiva.

La dedicació d'aquest carrer a Joan Torruella Urpina fou aprovada en el Ple de l'Ajuntament de Cervelló, del dia 6 de juny de 1985. La petició fou realitzada per Joan Dólera, regidor de l'Ajuntament. Fou formulada en agraïment a la tasca realitzada per Joan Torruella Urpina durant molts anys dins del món de l'esport a Cervelló. La petició va tenir el suport de Josep Baqués i Jordi Llaó. L'aprovació fou per unanimitat. Aquest carrer, en un principi, s'havia anomenat carrer núm. 8 del Sector Contigu a la Zona Esportiva.

A l'any 1997 s'iniciaren les obres d'urbanització del carrer. L'any 1999 se'n feren les obres de perllongació per enllaçar l'avinguda Catalunya amb l'entrada a la urbanització can Paulet. Aquest vial és de dues direccions, amb voreres a ambdós costats i zona d'aparcament en un de sol. La velocitat està limitada a 30 km/hora, que es recorda durant tot el vial, amb senyals pintats al paviment, però aquesta velocitat no sempre és respectada pels conductors.

Hom pot veure en aquest carrer, fent cruïlla amb el carrer Joventut, un racó molt curiós i interessant on trobem una bonica escultura d'uns 2 m. d'alçada. Aquesta figura està formada per 21 moles, de diferents textures, tonalitats i mides, col·locades estratègicament, formant una esvelta escultura exempta de forma gairebé cònica. Les diferents tonalitats de les moles són degudes a la composició de la pedra: pedra blanca i pedra vermella, aquesta última coneguda en el nostre entorn com a pedra de sauló vermell. Algunes d'aquestes moles encara estan per acabar de polir. Al costat d'aquesta escultura hi ha una font flanquejada per dos bancs de pedra. La font està actualment en desús. És molt possible que aquestes moles provinguessin d'unes antigues pedreres,

Construcció de les naus del carrer Joan Torruella i Urpina. 1 de març de 2000

que es trobaven situades on avui hi ha el carrer Malvasia. Una era la pedrera del Pepet Joan Nicolau, germà del conegut Nitús, i l'altra la pedrera del Joan Margarit, nebot del Nitús.

El tanatori, que es troba situat just al costat del Cementiri Municipal, fou inaugurat el febrer de 2018 i la façana principal dona al carrer Joan Torruella Urpina. Disposa d'una sala de vetlla, a més de dependències d'atenció personalitzada a les famílies, vestíbul polivalent amb la possibilitat de celebrar cerimònies, zona exterior enjardinada per a ús privat dels usuaris i un accés directe al cementiri.

Joan Torruella Urpina va néixer a Cervelló, el dia 17 de novembre de 1917. Era fill d'Antonio Torruella Ponsi i Maria Urpina Casanellas.

Quan era petit anava a l'escola del poble on tenia molts amics. Es va quedar, molt jove, orfe de mare. La seva mare va morir de part en néixer la seva germana, la Pepita, i aquests dos germans els va criar la seva àvia, la Concepció Casanellas Fisas, coneguda com la Ció de les Moles. L'anomenaven així perquè tenia una pedrera de moles a la Palma. En principi aquesta pedrera fou propietat del seu marit però en morir ell, la Ció va continuar

amb el negoci. Devia ser una de les primeres dones empresàries del nostre poble. Tenia treballadors al seu càrrec, feia moles per esmolar amb la popular pedra de sauló vermell. Aquesta senyora tenia el seu taller aquí a Cervelló, al carrer Major núm. 154. La Ció va morir l'any 1966, quasi als 100 anys d'edat.

Els dos germans van viure amb la seva àvia, al carrer Major 152, fins que van haver d'anar a estudiar a Barcelona. Allà van viure amb el seu pare, tot i que aquest sempre els visitava quan vivien a Cervelló. El pare del Joan, l'Antonio Torruella Ponsi va ser un dels cinc fundadors del Col·legi de Gestors de Barcelona. Va ser secretari de l'Ajuntament de Cervelló, abans que el consistori tingués secretari propi. L'Antonio Torruella també portava altres ajuntaments. A vegades venia els diumenges a realitzar el seu treball.

Joan Torruella Urpina, el Juanito, com era conegut per tothom, es va casar amb Dolores Montava i Ferrer coneguda com la Sra. Lola. Van tenir dos fills, la Maria Victòria i el José Antonio més conegut per Toni.

El Joan Torruella estudià el batxillerat en l'època republicana però era de la "Quinta del biberó" i, als

17 anys, se'l van emportar a un camp de concentració a França, vora el mar.

Al seu retorn hagué de repetir aquests estudis ja que durant el franquisme no foren vàlids. Posteriorment estudià per gestor. El Joan i la seva germana, la Pepita, foren ambdós gestors com el seu pare.

Cervelló sempre ha estat un poble amb una gran passió pel futbol. Anteriorment hi havia hagut altres camps de futbol; l'últim es trobava situat a La Llibra, però aquest camp era massa lluny per poder fomentar l'esport. El Juanito i un grup d'amics van tenir la idea de buscar un lloc més adient per poder fer un altre camp de futbol que fos més cèntric. La història d'aquest camp de futbol es començà a gestar l'any 1952.

El terreny escollit fou la vinya de cal Pau Diego: era el lloc ideal per fer-hi el nou camp de futbol ja que complia tots els requisits. Es trobava situat on actualment estan ubicades les instal·lacions de Ceraqua. Aleshores l'ajuntament no tenia pressupost per comprar-l'ho però va col·laborar a aplanar el terreny, durant l'època de l'alcalde Josep Estrada. Un cop aplanat l'espai moltes persones del poble hi van col·laborar com a voluntaris: uns amb pic i pala, altres amb carretons, carros i camions, d'altres col·locant les porteries; també es col·laborà amb aportacions en metàl·lic. Ho van fer durant molts caps de setmana. Gairebé tot el poble es va implicar en aquest projecte; no van escatimar esforços per començar a construir aquest nou camp de futbol.

El Juanito ja pensava que, en el futur, hi pogués haver tot un com-

plex esportiu. Això aglutinaria les famílies i podria ser una zona per practicar esport i d'esbarjo per als joves.

Joan Torruella Urpina fou l'ànima d'aquest club. En va ser jugador i l'entrenador, però mai no en va ser el president. Tota la seva vida va estar dedicada a aquest esport. Ell va jugar sempre a futbol. Hi va jugar amb els seus amics del poble d'aquell moment; també venien a jugar nois de Barcelona. Cal citar igualment Joan Cabasa, que era molt amic del Juanito i tenia un important càrrec al Mundo Deportivo. Ell estiuava a Cervelló i li agradava molt el futbol. El Joan Cabasa s'encarregava que es publicuessin articles en aquest diari sobre els resultats dels partits del C.D. Cervelló, quan aquest equip va començar a jugar a Categoria Superior. Aquests articles animaven molt els jugadors.

La inauguració d'aquest camp de futbol fou el dia 3 d'agost de 1953, per la Festa Major, amb la presència de l'alcalde Josep Estrada. Va beneir el camp el rector Mn. Miquel Rubio. S'hi jugà el primer partit, un acte esportiu molt emotiu per a tothom.

L'escut del C.D. Cervelló té el següent blasonament: és de forma de triangle invertit dividit en dos espais. En l'espai de l'esquerra hi ha un fons blau amb una pilota al centre. A l'espai dret, les quatre barres catalanes. Per timbre hi ha la cara d'un cérvol, que identifica el poble de Cervelló. El nom del club es troba situat a l'exterior resseguint els dos costats inclinats del triangle. C.D. al costat esquerre, cada inicial està separada per un punt, i Cervelló al costat dret. En l'època franquista i durant uns anys, les

barres vermelles foren substituïdes per unes barres blaves.

Més endavant l'ajuntament va poder comprar el terreny que ocupava el camp de futbol i anys després es van anar comprant la resta de terrenys adjacents que feien falta per poder continuar el projecte de fer una zona esportiva. El Juanito comentava que l'important era tenir l'espai.

Es va formar un equip i quan Joan Torruella veia que necessitava reforços fitxava jugadors de fora. Entre altres, va fitxar Jordi Llaó, Joan Dólera, Manel Ozcoz i Clemente. Molts d'ells es van quedar a viure a Cervelló i van formar una família.

Mentre no hi hagueren vestuaris, els jugadors que venien de fora a jugar amb C.D. Cervelló, s'allotjaven a casa del Juanito. Arribaven el dissabte, i a casa seva sopaven, dormien, esmorzaven, dinaven i després del partit s'hi dutxaven, per tornar cap a Barcelona amb l'autobús del Sauret. Alguns que no hi cabien anaven a dormir a casa del Josep Baqués, un gran col·laborador del futbol.

Hi havia gent de Cervelló que contribuïa en aquest allotjament. Abans de sopar, el Juanito se n'anava a comprar cigrons, mongetes, galetes, llet... a ca la Nicàsia; a cal Riba hi comprava la verdura, pernil, formatge, fruita... Després anava a cal Xandri, on hi comprava el llom, botifarres..., a cal Pau Poch, també embotits, salsitxes... i a cal Paco Font, la carn de be. El pa el comprava a cal Tomàs forner. A l'hora de pagar, com que sabien que eren aliments per als jugadors, els botiguers li feien un preu especial. La seva esposa, la Sra. Lola, era la que cuinava, també hi aju-

daven els jugadors. El diumenge es feia carn a la brasa. El Josep Valdés era l'encarregat de fer la graellada. Quan jugaven a Cervelló, aquell dia els jugadors que eren del poble també dinaven a casa del Juanito.

Bibliografia

- LLURBA I RIGOL, JOSEP i SALA I LÓPEZ, MARIÀ (2018). Els picapedrers i molers de Cervelló. Publicació de l'Ajuntament de Cervelló i Cervelló Cultura.
- Arxiu històric i arxiu fotogràfic Quimet Sala Font.
- Arxiu fotogràfic "Grup de Recerca de Cervelló".
- Arxiu fotogràfic Mª Victòria Torruella Montava.
- CERVELLÓ informació. Revista d'informació municipal. Març 2018.
- "L'Informatiu". Ajuntament de Cervelló i La Palma. N° 7, Maig 1997.

Fonts Orals i documentació

Mª Victòria Torruella Montava.

SEGLE

A stylized red signature that reads 'mou' in a cursive, handwritten font.

30 anys promovent cultura

Il·lustració original de Judit Genovart

Per Sara Genovart

La parada

Cervelló es lleva quan el sol l'enlluerna a poc a poc. La claror del matí desperta les muntanyes i els pins llueixen de nou la seva verdor natural.

L'homenet treu el cap de sota terra, com un talp. S'espolsa les mans grans i gruixudes i camina. Mesura quasi un metre, duu un vestit marró fins als peus. Remuga en veu baixa. Té pressa, ha de trobar l'arrel de les set puntes. Conté un líquid únic per evitar que les seves mans es facin petites. Al país on viu, ningú les té menudes. Sinó tot al contrari, són grans i fermes per excavar forats soterranis. Tenen forma de pala. Perquè prové d'un indret on la gent viu sota terra i fan forats nous cada dia.

La Cinto i la Catalina no paren de jugar i de tenir idees. Han tingut una nova ocurrència: muntar una parada amb elements naturals de les muntanyes de Cervelló. S'han adonat que han crescut matolls i flors precioses. Tothom ha de conèixer la bellesa de l'entorn. Ho tenen decidit. Aquest matí colliran pinyes, pals, pedres i terra. També recolliran moltes fulles, les més boniques. Faran collarets i mòbils per penjar.

Al bosc, troben amb facilitat tot allò que necessiten. Abans de tornar cap a casa, la Cinto veu uns reflexos de llums estranys a prop d'una roca. Sembla un senyal que ha de seguir. S'hi acosta amb prudència i apareix una entrada. És fosc, però no dubta i entra. Al fons, una arrel de la mida d'una pilota penja del sostre. És molt estranya. Desprèn una llum blanca i pàl·lida. La vol tocar, però està massa lluny d'on ella es troba. Acostar-s'hi podria ser perillós. Surt de la cova i crida la seva amiga. Tot seguit, entren agafades de la mà. Hi ha aigua a terra i fa olor de ferro mullat. Avancen

amb els ulls com dues taronges. Ja hi són molt a prop. Estiren l'arrel, però no es desprèn. És dura i humida. Serà millor marxar? No poden, és massa especial per deixar-la aquí. Cal intentar-ho de nou. Allarguen els braços i estiren amb tanta força que cau damunt de la Cinto. La brillantor minva sense desaparèixer del tot. Riuen i surten de la cova. Quina troballa, és única. L'exposaran a la parada, sembla tan especial!

Estan molt contentes i tenen pressa per preparar-ho tot. Abans, cal pintar les pedres i construir els mòbils. A poc a poc, elaboren les seves creacions amb tota la bona voluntat i il·lusió. També fan cartells petits on escriuen els noms. Tot seguit, el resultat és espectacular. Se senten molt contentes per la feina feta.

Col·loquen el material damunt de la taula, també l'arrel misteriosa. Decideixen regalar les flors i vendre el material que han elaborat a un preu baix. A poc a poc, la gent s'hi acosta i fa preguntes. Els agrada molt l'exposició i compren força. La taula es buida a poc a poc. Però, l'arrel de set puntes roman estirada sobre de la taula. Encara llueix una mica de claror. Se la podrien endur cap a casa. Què farien? Mentre les amigues dubten, una senyora vestida de color vermell s'hi fixa. La troba força original i se l'endú.

L'homenet del vestit marró rondina de valent. Fa estona que excava un forat on només troba cucs, escarabats i pals. No hi ha cap rastre de l'arrel. Se sent abatut. Però no es rendeix. Construirà un túnel subterrani prop del poble. Potser allà la trobarà. Mou les pales de les mans i avança uns quants metres més. Sort que excava de pressa. Que quedin tan poques arrels de set puntes és un problema. Viatjar a altres indrets no li és grat

perquè allà on va se sent estrany. No hi ha ningú com ell.

Les dues amigues s'han quedat molt satisfetes. Però, tot d'una senten un moviment estrany. D'on prové? Sembla que algú escarba la terra. Sota de la taula, apareixen unes mans grans i brutes. Tot seguit, apareix el cap de l'homenet cobert de terra vermellosa. La Cinto fa un pas endarrere i la Catalina, en veure'l, es queda amb la boca oberta. L'homenet dona una ullada ràpida i s'adona que la senyora del vestit vermell carrega l'arrel de les set puntes. Sense perdre ni un segon, corre embogit darrere d'ella. És la seva oportunitat. L'estira amb força, però només li arrenca un tros perquè ensopega amb el vestit i cau a terra. La gent del voltant s'apropa per ajudar-lo, pensen que està ferit. Però, de cap de les maneres vol que ningú el vegi. S'omple d'energia i activa les pales. Tot seguit, l'homenet ja no hi és. La gent que feia un cercle no comprèn allò que veu. Alguns pensen que la terra l'ha engolit.

Diuen que la senyora del vestit vermell va fer una sopa amb les arrels. Tothom qui la va tastar va guanyar una nova visió del bosc. Quan sortien a passejar sentien la màgia de la muntanya d'una manera molt especial.

La Cinto i la Catalina varen muntar una altra parada amb material nou. Tot i tornar a la cova, mai varen descobrir una arrel de set puntes.

L'homenet va aconseguir mantenir la mida de les seves mans durant un temps. També va visitar les terres de l'altre costat del riu i més enllà.

L'arrel es va sentir molt ben aprofitada. Segur que ben aviat en naixerà una altra sota les muntanyes de Cervelló.

LES NOSTRES TRADICIONS

El so de la festa. Campanes i campaners de Cervelló

Per Adrià Pasqual

El campanar de l'església de Sant Esteve (ara Santa Maria de Cervelló) es va construir a finals del segle XVI, l'any 1587, amb tres finestralers per a les campanes, pel mestre d'obres occità Leonard Bosc.

La primera referència que tenim d'una campana a Cervelló és en un escrit de l'Arxiu del Bisbat de Barcelona el 28 de novembre de 1603. Llicència del vicari general al rector de Sant Esteve de Cervelló, en Pere Martí Febrer, per beneir una campana per a l'església parroquial.

Des de l'any 1879, quan la parròquia de Sant Esteve es va traslladar al poble, el temple va quedar tancat i, en certa manera, abandonat. La nova església interina ocupava una antiga sala de ball que havia fracassat, on el rector va fer les obres adequades per adaptar els altars, les imatges i tot el parament de l'anterior edifici a les noves necessitats d'una parròquia que s'estava acomodant al nou casc urbà del Cervelló que anava creixent. Aquest edifici el coneixem avui com "Les Casetes de la Vella Gola".

En aquell moment, les campanes ja tenien uns 300 anys i restaven al seu lloc, silenciades sense la vida parroquial que tant havia agitat els cervellonins, sobretot en aquell últim segle. Es tractava de dues campanes, una gran i una mitjana a les cares Nord i Est del campanar. També n'hi havia dues de petites, justament a la cara Oest del campanar, la que està encarada a la façana del temple. Per sort, existeixen fotografies de finals del segle XIX on es poden reconèixer.

El cementiri del poble tampoc no s'havia traslladat en aquells anys; els familiars dels difunts hi anaven si el temps hi acompanyava i la riera els deixava passar, ja que no hi havia cap pont per creuar-la. El campaner encara feia els últims tocs del sufragi amb les campanes de l'església romànica.

El dibuixant Apel·les Mestres va inspirar-se en un d'aquells enterraments, que va transmetre detalladament amb la il·lustració "Un enterro en la montanya" de 1874. Més tard, el dramaturg Frederic Soler "Pitarra", escrivia en uns versos d'entre 1880 i 1890 que, des de la seva casa del Mas Pitarra, hi sentia les campanes de l'església i que el campaner es deia Anton.

Al costat del temple romànic hi trobem les ruïnes de la casa del campaner. A les fotografies del segle XIX encara es veu sencera. Quan la parròquia s'havia traslladat al poble, encara hi van viure famílies, el campaner que hi va viure fins el trasllat del cementiri al poble el 1901, va ser Isidre Sala i la seva muller Francesca Soler.

Quan es va construir el temple actual de Sant Esteve, a càrrec dels arquitectes Antoni Maria Gallissà i Josep Font i Gumà, s'hi van traslladar les campanes des de l'antiga església romànica. L'església de Sant Esteve es va beneir l'any 1908.

Aquestes campanes van anar sonant, dia sí i dia també, de mans dels campaners de cada moment, fins la revolució de 1936. Llavors les campanes gran i

mitjana van ser despenjades del campanar i llançades daltabaix. Les campanes no van suportar aquesta caiguda i es van trencar a trossos.

Les dues campanes petites van sobreviure gràcies al veí del poble Ramon Armengol, que les va enterrar al jardí de la casa del senyor Sans (davant de can Bassons).

L'any 1941, es van haver de refer les quatre campanes, i es van tornar a fondre amb els trossets que en quedaven en una foneria de campanes del País Valencià.

Església de Cervelló. Fotografia Aloy, postal de 1912

Els jous o contrapesos originals de les campanes es van malmetre i utilitzar per altres afers, així que també calia fer-

los de nou. Malauradament per abaratir costos es van construir uns nous contrapesos de ciment armat en comptes de fusta, com haurien de ser; això fa que les campanes tinguin un sobrepès considerable i perillós.

Les noves campanes es van beneir el 3 d'agost de 1942 amb els noms de "Maria" de Santa Maria de Cervelló per la campana gran, "Montserrat" de Mare de Déu de Montserrat, per la campana mitjana, i "Concepció" i "Luisita" per les campanes petites, ja que devien ser els noms d'algun familiar de qui va aportar diners per refer-les.

Antigament, l'art de ser campaner era un ofici i no pas gens fàcil, com es podria pensar.

Existeixen una infinitat de tocs amb les seves variants i diferents moments en què tocar-los, des de tocs de festa, tocs de difunts, tocs de bateigs, tocs de sanctus i consagració, tocs de sometent, tocs d'incendi i de tempesta, i molts més. Aquests tocs s'efectuen de diverses maneres concretes dins de la categoria del toc català. La més fàcil és tocar batallant, és a dir, movent el batall amb una corda i fer-lo picar amb les parets de la campana efectuant un ritme concret. També es poden ventar les campanes, és a dir gronxar-les mitjançant un pal travesser anomenat ballesta amb una corda, així els batalls piquen a les parets de les campanes lliurement. Finalment, es poden asseure les campanes, que consisteix a intentar deixar la campana vertical mirant al cel per mitjà de la força de ventar-les. Aquest últim toc és el més complicat de tots, només els campaners més experimentats poden fer-lo fàcilment amb les campanes preparades per a això.

A partir de 1942 els campaners foren en Jaume Vendrell, en Florentino Armenogol "Tino", l'Àngel Sánchez, en Josep Santeugini i en Damià Pascual, el meu avi, que ja era descendent de campaners i va ser el darrer campaner.

Les campanes es van deixar de tocar manualment a causa de l'automatisme dels campaners mitjançant la instal·lació de sistemes mecànics a la majoria de

campaners de Catalunya. Això fa que les campanes puguin sonar a cada quart i a cada hora, però impossibilita força la feina del campaner per tocar els tocs més importants en els dies assenyalats.

En els últims anys hi ha hagut un ressorgiment de campaners a Catalunya interessats a recuperar els tocs manuals de campanes i tot el que comporta. L'any 2020 vaig proposar la iniciativa de recuperar aquests tocs manuals al campanar de l'església de Sant Esteve de Cervelló, i es formà el grup de "Campaners de Cervelló" amb el beneplàcit i la confiança de mossèn Rafael.

Actualment el grup dels Campaners de Cervelló està format per Gerard Portet, Carles Checa, Jaume Pons, Jordi Escobosa, Josep Oriol Urpina, Natàlia Alarcón, Olga Lafuente, Ramon Armengol, Joaquim Pasqual, Anna Maria Sánchez, Anna Maria Armengol, Francesc Pasqual i Adrià Pasqual. Amb l'ajuda incondicional dels campaners Nil Rider de Badalona i Daniel Vilarrubias d'Igualada, i també amb el contacte dels campaners de l'església de Santa Maria del Pi de Barcelona.

Els campaners de Cervelló hem fet una feina de documentació dels tocs antics, adequació de l'espai i recuperació d'aquests tocs a les dates més importants del calendari, però ens hem trobat amb la impossibilitat d'efectuar la majoria de tocs, ja que els sistemes automà-

tics actuals no permeten el moviment lliure d'algunes de les campanes. Per altra banda, els contrapesos de ciment armat també impossibiliten alguns d'aquests tocs a causa del sobrepès i la possibilitat de malmetre l'estructura arquitectònica.

Així doncs, els nous campaners de Cervelló tenim la tasca de constituir-nos com a associació cultural per poder assolir el repte de recuperar tots els tocs i retornar a la funcionalitat completa el campanar de l'església de Sant Esteve adaptant el sistema automàtic i recuperar els contrapesos de fusta de totes les campanes actuals, amb totes les dificultats que això comporta.

Els Campaners de Cervelló és un grup totalment obert, així que si teniu interès a conèixer aquest món tan curiós i arrelat a la història i a la tradició de la nostra terra, no dubteu contactar amb nosaltres o amb la parròquia de Cervelló.

Fonts documentals:

Per aquest article s'ha consultat l'Arxiu de la Parròquia de Sant Esteve i la bibliografia i articles de: Josep Llorba, Montserrat Roig, Dolors Roig i Francesc Pasqual.

Els nostres fotògrafs s'exposen.

Manel Tantull

Òscar Vendrell

Fermín Fernández

Josep Fernández (Pepin)

Per Gemma Nogueroles

El 7 de maig, a l'Ateneu podreu veure i viure la primera de les exposicions de fotografia, una més de les activitats artístiques de Segle Nou, que sota el títol de "Els nostres fotògrafs" mostrarà la feina dels fotògrafs de Cervelló.

La pandèmia i les xarxes socials ens han recordat en molts casos, i descobert en alguns, que a casa nostra hi tenim fotògrafs d'una qualitat excepcional, per la tècnica, per la sensibilitat, per l'oportunitat, o per la capacitat de descobrir-nos mons, paisatges i racons que desconeixíem o des de punts de vista sorprenents.

Els fotògrafs amb el seu art comparteixen la seva tècnica, la seva sensibilitat i, sobretot, la seva mirada.

Tots tenim la nostra manera de mirar el món i ells ens ho mostren.

En aquesta primera exposició de "els nostres fotògrafs" hi participaran 8 artistes, cadascun amb una mirada, tècnica i sensibilitat pròpia i diferent:

Marià Sala
Jordi Escobosa
Marc Escobosa
Manel Tantull
Jose Ignacio Aparicio
Josep Fernández (Pepin)
Òscar Vendrell
Fermín Fernández
Jaume Pons

Us esperem el 7 de maig a les 19,30 h a la Sala Polivalent de l'Ateneu!

Jordi Escobosa

Jose Ignacio Aparicio

Marià Sala

Marc Escobosa

Jaume Pons

Per Fermín Fernández

Conèixer llocs nous del nostre poble, el meravellós entorn natural que podem gaudir i alhora fer una mica d'esport per mantenir-nos actius, sempre ha estat el doble objectiu de les rutes que he publicat en aquesta revista. Poder fer-ho sempre que vulguis, al teu ritme i guiat per una aplicació fiable com Wikiloc, que et guia pas a pas i t'alerta si surts de la ruta, és una bona manera d'animar-te a fer-ho i perdre la por de perdre't. No tens excusa, surt a passejar, coneix llocs i gaudeix-ne.

Cova de la Destral

La ruta que presento aquesta vegada té dos trams. El primer requereix una mica d'esforç, ja que ens portarà a prop de Les Rovires amb la pujada que ja imagines. El segon és el contrari, un descens agradable i suau que sens dubte gaudiràs.

El recorregut és circular, de sortida i final a la Rambla, però sabem que l'aplicació et permet iniciar-la en un altre lloc, així com fer-ho en direcció contrària si ho desitges.

Ens dirigim al Raval Bassons. En un petit revolt podem veure el què queda de la font de la Laieta, només 3 metres de mina amb una pica de marbre, no en surt aigua. A continuació hi ha la

Cova de la Destral: algú hi va col·locar un esquelet humà de plàstic per donar un bon ensurt al que s'atreveix a entrar-hi.

Mina Rovires

Comencem l'ascensió a Les Rovires per la paret dreta d'una antiga pedrera. Un tram curt, però amb un fort pendent, en el qual hi ha diverses opcions, però no et preocupis que totes et portaran al mateix lloc. Un cop per sobre passem dos miradors situats a la dreta i ens dirigim a visitar la mina de les Rovires, que pertany a Vallirana. Porta alguna cosa de llum si vols entrar-hi; no hi ha perill perquè és ample i molt plana i malgrat la seva antiguitat no hi ha esclavissades ni desprendiments del sostre.

Tornem a dirigir-nos a un dels miradors més espectaculars que tenim, la vista panoràmica sobre Cervelló és insuperable. Uns metres més avall hi ha un altre mirador tan bonic com l'anterior, que ens alinea una mica més respecte al carrer Major. Si porteu alguna cosa per menjar i voleu reposar forces, aquest és el lloc ideal. Just aquí, a la nostra dreta, podem veure la boca de l'avenc Molins.

Continuem pel camí de les Rovires, amb un promès descens i agradable cap a la zona de la Penya Roja. Pas-

sarem per fonts i elements de pedra seca, dels quals només he marcat alguns dels existents per no fer la ruta molt repetitiva. Baixant fins al Torrent Fondo tornarem al poble.

Si vas amb nens vés amb compte en les zones dels miradors.

El recorregut té 10 km. i uns 600 metres d'altitud acumulada. Temps de finalització, entre 3 i 4 hores, depenent de la intensitat i possible esmorzar. Tota la ruta està orientada al sol, perfecta per a aquesta primavera.

Forn de calç

Per descarregar el track:

- 1: Escaneja el codi Qr que s'adjunta.
- 2: Accediu a l'aplicació Wikiloc. Usuari ferminfm54. Ruta Saul. Abril de 2021.

Com sempre, porteu suficient aigua, bon calçat i gaudiu.

Barraca de vinya

Per Adrià Pasqual

Just després de l'èxit i de les bones crítiques del Festival d'Estiu 2020, la junta de Segle Nou vam activar tota la maquinària de nou per començar a confeccionar el Festival d'estiu d'aquest any 2021.

Tot i que la situació i les dades de la pandèmia generada pel COVID-19 han millorat, la cultura segueix patint uns entrebancs molt greus i llargs. Tot i això, sempre hem apostat pel bon desenvolupament de la cultura i tot el que comporta a Cervelló i a arreu. La cultura ha de seguir endavant, no es pot aturar de cap de les maneres, així que aquest any també hi haurà Festival d'Estiu seguint totes les prevencions exigides per la Generalitat de Catalunya.

Sempre hem entès que l'església romànica de Santa Maria de Cervelló és el lloc ideal per acollir el Festival d'Estiu, però per assegurar les mesures sanitàries necessàries no ens queda cap més remei que proposar espais alternatius. Així que ha arribat el moment de presentar-vos els músics participants del Festival d'Estiu, així com també les dates i les hores dels concerts.

El concert d'obertura del festival el protagonitzarà **Marcel Casellas Trio**, una formació composta per Marcel Casellas al contrabaix, pandero quadrat i direcció, Toni Rocosa al clarinet, tenora i veus i Alfons Rojo a la guitarra i veus. Marcel Casellas presenta un repertori d'arrel fusió en petit format, càlid i fresc alhora, un espectacle on la tradició i la innovació creen el clima propici per a un concert diferent. Marcel Casellas s'acompanya de dos amics instrumentistes amb qui ha impulsat nombroses propostes musicals, per explorar la

Albert Guinovart

improvisació i la recreació de la cançó tradicional i els gèneres de ball més genuïns dels Països Catalans. Tot plegat, partint del llegat de la nostra música tradicional i mediterrània. Aquest concert es realitzarà el **diumenge 20 de juny de 2021 a la plaça de l'església de Santa Maria de Cervelló a les 19:30 h.**

El segon concert del festival el protagonitzarà el guitarrista **Sergi Vicente**. En aquesta ocasió l'intendent ens presenta "FRANCESC TÀRREGA, el Renaixement de la Guitarra", un concert homentatge amb obres d'aquest compositor i guitarrista del romanticisme. Aquest concert s'interpretarà amb la guitarra del mateix Francesc Tàrrega construïda pel luthier Antonio de Torres l'any 1862. Aquest concert es realitzarà el **diumenge 4 de juliol de 2021 a l'església de Sant Esteve de Cervelló a les 19:30 h.**

El tercer concert del festival anirà a càrrec del grup **l'Ensemble All'Aura**, una formació composta per la soprano Olga Miracle, el baríton Daniel Morales i l'organista Joan Castillo, en aquest cas amb un orgue positiu. Aquest grup ens presenta el concert "Madre, non mi far Monaca" un recorregut per la música del segle XVII i començament del XVIII composta per dones. Aquestes compositores van contravenir els hàbits de l'època per dedicar-se a la música en un món transitat per homes. Algunes de les compositores protagonistes d'aquest concert són Isabella Leonarda, Caterina Assandra, Barbara Strozzi i Élisabeth Jacquet de La Guerre

entre d'altres. Aquest concert es realitzarà el **diumenge 11 de juliol de 2021 a l'església de Sant Esteve de Cervelló a les 19:30 h.**

Com a cloenda del Festival d'Estiu 2021 ens plau presentar-vos l'últim concert a càrrec del reconegut pianista i compositor **Albert Guinovart**. Ens presenta "Guinovart dialoga amb Chopin", un concert on s'interpretaran un seguit d'obres per a piano de Frédéric Chopin conjuntament amb algunes de les peces de pròpia composició més famoses de l'intendent. Aquest concert es realitzarà el **diumenge 25 de juliol de 2021 a l'església de Sant Esteve de Cervelló a les 19:30 h.**

Un cop presentada la programació del Festival d'Estiu 2021, la junta de Segle Nou us convidem a tots i a totes a assistir als concerts d'aquest festival que poc a poc va creixent i d'aquesta manera formar part i participar de la vida cultural de Cervelló de la millor manera possible.

20 de juny, Plaça de Santa Maria
MARCEL CASELLAS TRIO

4 de juliol, Església de Sant Esteve
SERGI VICENTE

11 de juliol, Església de Sant Esteve
ENSEMBLE ALL 'AURA

25 de juliol, Església de Sant Esteve
ALBERT GUINOVART

Bon Festival d'Estiu 2021.

Aula de música Cervelló

C/Major 102 Cervelló
677 030 003 / 931 791 578
aulademusicacervello@gmail.com

fem
música!

Antiga farmàcia Simon

Major, 48
tel.: 93 660 05 40
CERVELLÓ

Llic. M. Rosa Alvez

Autoservei
PARAFARMÀCIA
Joaquim Mensa, 12
CERVELLÓ

CONSULTA DE PSICOLOGIA

Psicòloga - Psicoterapeuta
Col. 8672

Consultes i tractaments per adolescents,
adults, parelles, 3a edat, assessorament
als pares respecte als seus fills

Qins símptomes intrastorns tractem:

- Crisi de l'adolescència.
- Depressió i alteració de l'estat d'ànim.
- Estats d'angoixa i ansietat.
- Pors, fòbies i inhibicions.
- Trastorns obsessius.
- Crisi d'identitat.
- Baixa autoestima.
- Inseguretat i dubte patològic.
- Trastorns psicossomàtics.

“El pitjor patiment, no és sempre el del cos”

Més de 25 anys al servei de l'atenció psicològica
Atenent problemàtiques psicològiques diverses.
Ajudant a trobar sortides en situacions de crisi.
Intervinent en relacions conflictives.
Potenciant els recursos personals.

Tel. 627 709 043

Joaquim Mensa, 17 pral. 1a - 08758 Cervelló
Aragó, 284, 6è 2a A (Pg. de Gràcia) - 08009 Barcelona

www.nuriagou.com

Al servei de l'alimentació
i l'hosteleria

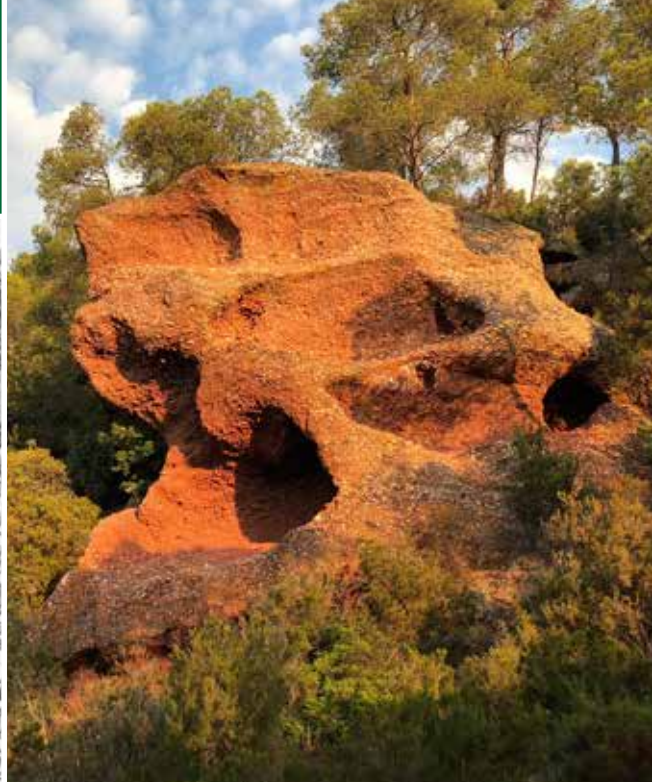
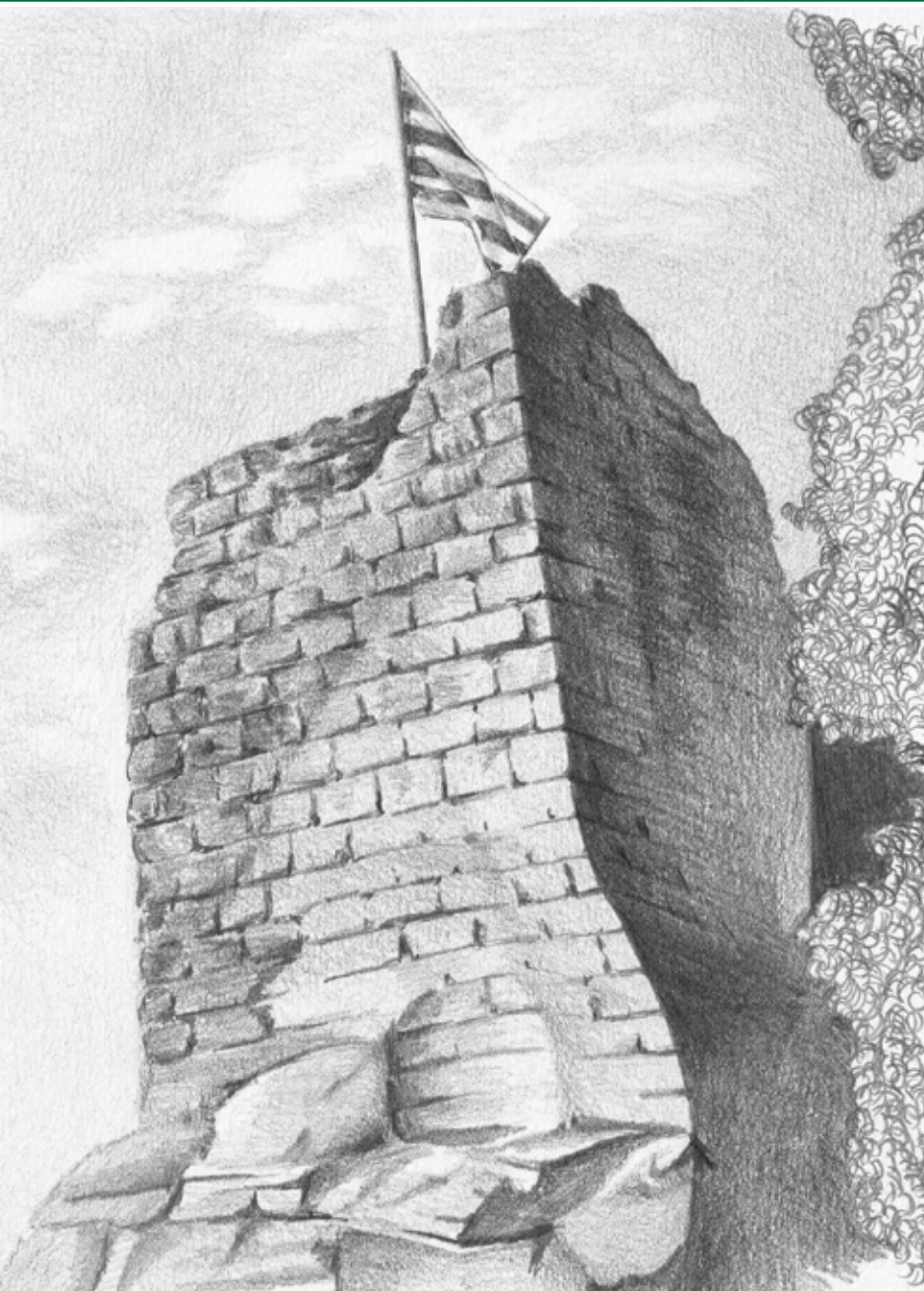
Carrer Joan Torruella i Urpina, 47
08758 Cervelló

Tel./Fax: 93 660 30 82

info@distribucionesarroyo.com

www.distribucionesarroyo.com

Cervelló, un municipi amb un gran patrimoni natural i arquitectònic.

En els seus mil anys d'història, el nostre poble ha ofert als seus habitants i visitants un entorn natural immillorable. Però això no és tot, ja que Cervelló compta també amb un important patrimoni arquitectònic, aixecat pedra a pedra al llarg de la seva història.

Si volem continuar gaudint plenament d'aquests tresors, és necessari tenir-ne cura i protegir-los mitjançant actituds cíviques per part de tots. Només amb civisme i respecte envers el nostre entorn, les generacions futures en podran gaudir durant mil anys més.

